

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) na pošti mesečno 914 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Dostnik SHS

Cene inseratov:
Enostopna polna vrsta mal
oglas po 914. 1 — in Din 1.50.
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 —, poslana id
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust.
Izjava vsak dan izvenred
penebeljka in duva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirati se ne sme; neizkrajana pisma se ne
sprejemajo. Ured. telef. št. 50, uprava. št. 322.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 659 na naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 1383, praško in dunaj. 24.797.

Ljubljana — naprej!

Središče slovenskega kulturnega in narodnega življenja je Ljubljana. Ne bomo preiskovali, kako je do tega prišlo in zakaj je tako prišlo. Je menda že moralo tako biti, sicer ne bi bilo tako.

Prihodnje državnozborske volitve v Ljubljani pa bodo pokazale, ali Ljubljana res zasluži svoj častni naslov »prestolnica Slovenije« in ali naj ji ta čast še ostane, ali pa naj zatone v morje večnosti.

V Ljubljani ima odlično besedo slovenska inteligenca. Nalaga poudarjamo slovenska inteligenca, ona inteligenca, ki je izšla večinoma iz skromnih kmečkih domov in izpod alamtih streh in ki se ima po ogromni večini zahvaliti le neumorni požrtvovalnosti slovenske celokupnosti, da je postala — inteligenca.

Kako se bo odločila 18. marca ta slovenska inteligenca v Ljubljani?

Doslej smo bili vajeni gledati v Ljubljani le dva velika politična tabora — tretji, socialistični, je prišel šele v najnovejšem času nekaj do svoje upravičene veljave — gladili smo v Ljubljani torej le »liberalce« in »klerikalce«. Tega starega ostanka iz nekdanje dobe se ljubljansko meščanstvo še do danes ni moglo otresti, prednjači pa v tem oziru — slovenska inteligenca.

Cudno to ni. Današnji slovenski inteligenčni naraščaj se je šolal do najnovejše dobe v daljni tujini in se tam navzel onih idej in nasrkal onega mišljenja, ki je merodajen činitelj za tuje kraje in tuje razmere. Napojen tega slovenskemu jedru popolnoma tujega mišljenja se je mladi naraščaj vračal v svojo domovino in skušal tudi na domača tla presaditi nekaj, kar v slovenski zemlji ni uspelo, ker uspeli ni moglo.

Slovenska inteligenca je prezrla na svojo škodo in na škodo slovenske celokupnosti, da je verski moment v našem ljudstvu, zlasti v kmečkem, tako globoko spojen z narodno bitnostjo, da se od te sploh ločiti ne da! To bi bila morala slovenska inteligenca vedeti in če bi bila to vedela, ne bi bila prišla tako daleč, kakor je prišla, da je namreč vsled svojega tujega »liberalnega« naklona izgubila med ljudstvom vsako zaupanje in danes plava med nebom in zemljo brez trdnih domačih tal pod nogami. Dajte in pustite narodu in ljudstvu, kar je njegovega!

Ali bo slovenska inteligenca to svojo usodno pomoto kdaj uvidela in razumela? Ali bo tudi še 18. marca hotela slediti tej zmoti in se popolnoma ločiti od krepkega in samoniklega slovenskega ljudstva, iz katerega je izšla? Upamo, da ne!

Danes mora čutiti tudi slovenska inteligenca pluskanje mogočnega valovanja, ki pretresa celo Slovenijo. Kar še misli in čuti slovensko, stopa na plan in po celi Sloveniji orijo mogočni glasovi: Za lastno zakonodajo! Za našo Slovenijo! Za gospodstvo v Sloveniji! Ali se bo hotela slovenska inteligenca temu mogočnemu valu upreti? Ali bo slovenska inteligenca v beli Ljubljani res hotela, da postane Ljubljana črna madež na beli slovenski obleki in da izgubi po njeni krivdi Ljubljana svoj častni naslov: prestolnica Slovenije?

Če zasluži slovenska inteligenca v Ljubljani le nekoliko svoj naslov, tega ne bo hotela, tega ne sme in ne more hoteli! Ali naj ravno središče Slovenije pljune na svoj lastni rod v najbolj odločilnem trenutku celokupnega narodnega življenja, ko bide ves narod ljubi bo na življenje in smrt za svoj obstanek, in to ne v domačo ali vsaj svojo korist, ampak na ljubo nekim čudnim, iz nemške in avstrijske tujine k nam zanešanim geslom o »svobodomiselnosti«?

Če razume slovenska inteligenca razliko med tujim »slobodnjaštvom« in med domačo, slovensko idejo, ki danes preveva in prevzema srce že zadnjega pastirja v bohinjskih hribih, se bo odločila za — zmago Slovenstva in za slo-

venski značaj bele Ljubljane. 18. marca je dana slovenski inteligenci najkрасnejša priložnost, da popravi na lep in dostojen način vse to, kar je nekdanj pod tujim jarmom pogrešila: Vrne naj se nazaj na svoj slovenski dom in slovenski rod jo bo z veseljem pozdravil v svojem skromnem, a lepem domu.

Mi ne apeliramo na ljubljansko inteligenco, naj se odloči 18. marca za zmago po Slovenski ljudski stranki reprezentirane slovenske misli iz gole upornosti proti sedanjemu vladajočemu sistemu. Taki materialisti nismo, dasiravno dobro razumemo tudi materijalni položaj slovenske

inteligence. Tudi na slovensko obrtništvo v Ljubljani se ne obračamo, da glasuje za Slovensko ljudsko stranko iz opravičene jeze nad carino, ležarino, trošarino itd. Ravno tako tudi slovenskega delavstva ne prosimo, da se odloči za Slovensko ljudsko stranko iz srda in gneva zaradi nedograjene palače ob Miklošičevi cesti — ne! Ampak zato jih pozivamo, da se odločijo za Slovensko ljudsko stranko, da 18. marca zmaga tudi v Ljubljani v slovenski prestolici, slovenska ideja in da bo nad Ljubljano 18. marca zvečer ponosno zaplapolala belo-modro-rdeča slovenska zastava!

Pašić kliče ministre.

GROZNJE ORJUNCEM. — NASILNE NAMERE ORJUNE.

Belgrad, 13. marca. (Izv.) Danes je ministrski predsednik Nikola Pašić odredil, da se morajo vsi ministri brzojavno pozvati, da se takoj vrnejo v Belgrad. Ako se do jutri vrnejo, se bo vršila važna seja ministrskega sveta, na kateri se bo v prvi vrsti razpravljalo o zunanjem položaju. Na seji se bo pokrenilo tudi vprašanje orjunaške organizacije. Po poročilih, ki so došla semkaj, nameravajo Orjunci dne 18. marca motiti volitve, ker je dosedanja volivna agitacija pokazala, da stoje šanse za Svetožarja Pribečevića precej slabo.

Barantanje za neodvisno luko Baroš.

Belgrad, 13. marca. (Izv.) Danes je zunanji minister dr. Ninčić sprejel predsednika naše delegacije v Opatiji dr. Rybara, ki mu je poročal o delovanju konference v Opatiji in o posvetovalni komisiji. Dr. Ninčić smatra, da se razprava o osnovanju konzorcija ne more voditi po osnovi preteklega leta, ampak po novem načrtu, da mora konzorcij obsegiati teritorij s corpus separatum in luko Baroš s Delto in poleg tega mora imeti Baroš s Delto privilegiran položaj v konzorciju. — Danes popoldne je posvetovalna komisija razpravljala o tem vprašanju.

Belgrad, 13. marca. (Izv.) Nocoj je odpotoval z brzovlakom dr. Rybar v Opatijo. Pred odhodom je še konferiral z dr. Ninčićem, ki je izjavil, da je popolnoma zadovoljen z delovanjem naše delegacije v Opatiji.

Povoljen potek niške konference.

Belgrad, 13. marca. (Izv.) Na včerajšnji seji v Nišu je z ozirom na popuščanje bolgarskih delegatov došlo do popolnega sporazuma. V tem smislu je dal predsednik naše delegacije g. Lazić sledečo izjavo: »O preteklosti se ni razpravljalo. Vse odločitve, ki so se sklenile, bodo pripravila za boljše odnose z Bolgari o. V glavnem se more reči, da se je konferenca približala cilju, ki ga je imela in da bo kmalu končana. Samo eno vprašanje še ni rešeno v celi vrsti vprašanj, ki so dovoljno rešena in katera jamčijo za sodelovanje naših in bolgarskih oblasti pri pobijanju komitaške akcije. Najvažnejša vprašanja so že rešena in mi smo zadovoljni.« — Po tem izgleda, da bo konferenca trajala le še par dni, največ tri do štiri dni.

Slabe šanse za radikalne prvake.

Belgrad, 13. marca. (Izv.) Danes dopoldne se je v predsedstvu vlade vršila seja glavnega odbora radikalne stranke. Navzoči so bili vsi ministri, ki se nahajajo v Belgradu. Sklenjeno je, da gredo v soboto vsi ministri s Pašićem na čelu v Veliki Bečkerek, da rešijo

Ugotovljeno je, da je Orjuna v zvezi z atentatom v Novem Sadu na »Deutsches Volksblatt« in z drugimi krvoprelitji. Dokazano je tudi, da Nikola Pašić zato ni šel v Ljubljano, ker so Orjunci pripravljali hrupne demonstracije in v ta namen kupili po ljubljanskih trgovinah vse piščalke in orglice. Radi tega namerava vlada orjunske organizacije razpustiti. (Kdo bi to verjel? Pašić razpušča »Orjuno« že par mesecev in čaka, kdaj se bo udinila radikalom kakor se je demokratom! Op. ur.)

mandat dr. Ninčiću, ker po došlih vesteh stoje šanse za radikale tako slabo, da dr. Ninčić najbrže ne bo izvoljen. Podobne vesti so došle iz Hercegovine glede mandata ministra dr. Laze Markovića. Po poročilih, ki so bila prebrana, bo gotovo, da od ostalih ministrov ne bo izvoljen dr. Zupanić, prav malo upanja ima tudi dr. Stojadinović. Glavni odbor je sklenil, da se posebno podpre kandidatura dr. Stojadinovića in je dovolil vse potrebne svote iz strankinega fonda.

Oficijelne liste neodvisne delavske stranke.

Belgrad, 13. marca. (Izv.) Današnji »Radnik«, oficijelno glasilo neodvisne delavske stranke, objavlja kandidatne liste, ki jih je glavni odbor proglasil za oficijelne. Vseh list je 17. Liste v Sloveniji niso priznane za oficijelne in glavni odbor je izdal poseben oklic na slovenske delavce in kmete, naj ne glasujejo zanje. Enako poziva glavni odbor volivce, naj glasujejo samo za oficijelne kandidatne liste.

REKONSTRUKCIJA BOLGARSKE VLADE.

Sofija, 13. marca. (Izv.) Nove volitve v sobranje se bodo vršile 22. aprila. Minister Bakalov in Radolov sta odstopila. Notranji minister bo postal Kristo Stojanov, vojni minister pa Krsto Morajev.

VOJAŠKI PRORAČUN V ANGLIJI.

London, 13. marca. (Izv.) Vojaški proračun za leto 1923-24 znaša 52 milijonov funtov šterlingov proti 62,300.000 v tekočem letu. Število častnikov in moštva znaša 170.000, kar pomeni znižanje za 44 tisoč mož. Tu ni všteta indijska vojska.

ARETACIJE V ANGLIJI.

Dublin, 13. marca. (Izv.) Uradno se poroča: Vsega skupaj je bilo aretiranih 110 oseb, in sicer 72 na Angleškem, 38 pa na Škotskem. Aretirani so bili, ker so dobili ustašem orožje.

ŠTRAJK OSTRAVSKIH RUDARJEV.

Moravska Ostrava, 13. marca. (Izv.) V smislu sklepa delavske konference je bilo včeraj ustavljeno delo v vseh rovih. Štrajk je popoln in so prišli na delo samo tisti, ki so nujno potrebni za vzdrževanje rudnikov.

Vabilo

na javen političen voliven shod

vseh javnih in zasebnih nameščencev brez razlike strank in mišljenja, ki ga sklicuje vodstvo SLS za Ljubljano za dne 14. marca 1923 ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. Na shodu govore: 1. Dr. A. Korošec. 2. Dr. Andrej Gosar, kandidat SLS za Ljubljano. 3. Jože Pirc, kandidatov namestnik. Predmet shoda: Štvarna razprava o uradniškem vprašanju v zvezi z zakonodajno avtonomijo Slovenije, vprašanje javnih in zasebnih nameščencev posebe, in tretjič, uradniška pragmatika. Pridite gotovo in pripeljite še svoje tovariše s sabo, ki bi jih bilo vodstvo pri vabljenju morebiti pomotoma prezrlo.

Vodstvo SLS za Ljubljano.

Ljubljana, na plan!

Shod somišljenikov SLS za vodmatski in šentpeterski okraj (IX., X. in XI. volišče) se vrši v četrtek, dne 15. t. m. ob osmih zvečer v Reininghausu. Govore kandidat dr. Andrej Gosar, tov. Avgust Borčeri in tov. Franc Orehek.

Shod somišljenikov SLS za Sp. Šiško (XIII. in XIV. volišče) se vrši v četrtek, dne 15. t. m. ob osmih zvečer v Reininghausu. Govore kandidat dr. Andrej Gosar, tov. Avgust Borčeri in tov. Franc Orehek.

Shod SLS za šentjakobski okraj (III. volišče) se vrši v petek dne 16. t. m. ob osmih zvečer v prostorih šentjakobske prosvete. Govori tov. Franc Kremžar in pravnik Alojzij Campa.

Drugi shodi se še prijavijo.

Somišljeniki, zaupniki, volivci, vsi na te shode, prav vsi do zadnjega moža! Naj tudi Ljubljana dokaže, da hoče biti bitko v enotni fronti slovenskega naroda za njegov politični, gospodarski, kulturni in socialni napredek v novi domovini. Naj živi zakonodajna avtonomija svobodne Slovenije!

Vodstvo SLS za Ljubljano.

Obisk rimskega kralja komisarja v Vatikanu.

Rim, 13. marca. (Izv.) Kralj. komisar za mesto Rim, Filip Cremonesi, je včeraj v spremstvu com. Laurentija obiskal generalnega vikarja sv. očetja kardinala Pompilija, da se ob nastopu svoje službe pokloni »duhovnemu poglavarju mesta Rima«. Kardinal je poklonstvo Cremonesija vzel z največjim zadovoljstvom na znanje in se v polurnem pogovoru živo zanimal za občinska vprašanja, posebno socialna in moralna in izrazil nado, da bo Cremonesi kot globok poznavalec Rima kos nalogam, ki ga čakajo.

Francosko-belgijski dogovor.

Pariz, 12. marca. (Izv.) Agence Havas poroča iz Bruslja: Francosko-belgijska konferenca se je končala ob 6. zvečer. Objavljeni komunikati pravi, da sta ministrska predsednika Poincare in Theunis s svojimi pomočniki proučila položaj v ruhrskem ozemlju ter določila odredbe, ki so potrebne, da se zagotovi dobava premoga in koksa Franciji in Belgiji. Uredila sta, kako naj obratuje in zaračunava francosko-belgijska železniška uprava in določila način kazenskih odredb za slučaj novih napadov na zasedbene čete. Določili so se tudi predpisi o izvoznih dovoljenjih za tekoče posle z inozemskimi industriji. Soglasno je bilo sklenjeno, da se ruhrsko ozemlje izprazni samo tedaj, če bodo Nemci v polni meri izvrševali reparacijske obveznosti. Po konferenci je Poincare obiskal belgijskega kralja, danes pa se je vrnil v Pariz.

K UMORU FRANCOSKIH ČASTNIKOV.

Berlin, 13. marca. (Izv.) Jutranji listi poročajo iz Buera, da se je po izpovedi nemških prič umor francoskih častnikov izvršil tako-le: V soboto sta dva francoska

Volivna skrinjica S. L. S. v Ljubljani in na Kranjskem je prva, na Štajerskem druga.

častnika v Hochstrasse naletela pred neko restavracijo na dva francoska vojaka-alpinca. Pričeli so se razgovarjati. Razgovor je bil vedno bolj buren. Naenkrat sta počila dva strela. Vsi gostje so hiteli iz restavracije na cesto, kjer so našli oba častnika mrtva, vojaka sta pa bežala. Drugega ni bilo nikogar na cesti in je izklesano, da bi bil morilec kdo drugi, kot omenjena vojaka.

Berlin, 13. marca. (Izv.) V posebni noti, ki jo je poslala nemška vlada francoski vladi, zavzema stališče proti odrejenim represalijam v Buoru. Nemška vlada ugotavlja, da je bilo več Nemcev ustreljenih in ranjenih, čeprav je dognano, da Nemci niso bili v nobeni zvezi z umorom francoskih častnikov in da tudi ne zadene nobena krivda nemške oblasti. Nota spominja na breznežno samozatajevanje ruhrskega prebivalstva, ki je ostalo popolnoma mirno kljub temu, da so francoski vojaki ponovno izživali. Nove odredbe so sposobne, da povzročijo veliko nesrečo. Odgovornost za to ne pade na Nemčijo, ampak na Francijo.

Pariz, 13. marca. (Izv.) Nasproti poročilu nekega angleškega lista se ugotavlja, da ni noben zastopnik francoske vlade odpotoval v Švico, da bi se z nemškimi zastopniki pogajal o reparacijskem vprašanju.

Lord Cecil o društvu narodov.

Pariz, 13. marca. (Izv.) Pod predsedstvom senatorja dr. Juvenela se je vršila otvoritvena seja vseučiliške skupine za društvo narodov, na kateri je imel slavnostni govor lord Robert Cecil. Izjavil je, da društvo narodov spoštuje svobodo kot vrhovni zakon ter se ne mara vmešavati kot vrhovna oblast v notranje zadeve svojih članov, ker hoče v vsakem slučaju varovati njihovo popolno neodvisnost. Društvo narodov ne uporablja sile, ampak samo moralni vpliv. Samo svobodno delo doseže uspeh, nikakor pa ne prisiljeno. Apelirati se mora edino na dušo prebivalstva; sila ima samo pravico kaznovati zločine. Govornik je opozarjal, kako zelo je potrebna enotnost delovanja v okviru društva narodov. Med viharnim odobravanjem je lord Robert Cecil končal svoj govor z besedami: Kultura mora odpraviti s sveta vojno, sicer bo vojna ubila kulturo.

SILEN VIHAR V AMERIKI

London, 13. marca. (Izv.) Reuter poroča iz Newyorka: Včeraj je prihrumel iz jugozapadne ameriki strašen vihar, ki je povzročil ogromno škodo. V Pinsonu (ob jezeru Tenes) je 20 mrtvih, 75 pa ranjenih; pet hiš je porušenih. V Portsmouthu (Ohio) je vihar porušil šolo. Več učencev je mrtvih in ranjenih.

Nekaj »prilaznostk« na naslov SKS.

Znano je, da je postal g. Pucelj zato jugoslovanski minister, ker se je slepo udlinjal radikalom in z njimi vred glasoval za vidovdanske ustave. To prijateljstvo je trajalo precej dolgo, vsaj tako dolgo, da so se mogli »dobri prijatelji« korenito med seboj spoznati. In plod takega spoznanja beremo v radikalskih »Jutranjih Novostih«. Ta pišejo v svoji nedeljski številki:

»Sedaj, ko se samostojni čarlatani na vse kriplje trudijo ostati pri političnem življenju, je treba volivce opomniti na nekatere okolnosti, ki ne delajo bivšemu ministru Pucelju bogvekake časti. Kakor znano, je trosil Pucelj med Belokranjci različne vesti o zgradbi belokranjske železnice, češ, da je že zakonjena na njegovo

inicijativo. Pucelj se je vozil po Beli Krajini in ljudstvo je mislilo, da se ima njemu zahvaliti za prepotrebno progo. Delali so mu slavoloke, vršili so se veličastni sprejemi, vse se je veselilo. In ljudstvo je čakalo... Ko je Pucelj podal ostavko, se je izkazalo, da o kakih zakonitih železnicah ni ne duha ne sluha. Može je pešene Belokranjce naravnost potegnili. Ni torej čudo, da je Pucelj doživel v Črnomlju velikansko polomijo. Ker ga je ljudstvo odklanjalo, je kazal zborovalcem jezik... Lepo se je vedel bivši svetovalec Nj. Vel. kralja... Pucelj in Dako Makar naj le do 18. marca pridno rovarita, pozneje jima ne bo več treba, ker bo SKS za vedno odklenalo.

Na »nekatero okolnost«, ki mečejo na SKS jako čudno luč, se je spomnilo tudi demokratsko »Jutro«, ki seznaja slovensko javnost s sledečimi, poznavalcem razmer ne več posebnimi novimi, a vendar ponatista vrednimi detajli iz zgodovine naše slavne SKS. »Jutro« (v nedeljo) piše pod naslovom »Neolajna borba SKS« to-le:

»SKS se jezi, da jo kritikuje. A vse njeno početje izhaja. Leta 1920 ustanovljena od demokratov (!) in po njih navodilih in z njih denarjem (!) je prvič prelomila pismo pogodbo z JDS. V skupščini so njeni poslanci šli z veleagracijo (da so tam »šnofali«, op. uredn.). Lani je SKS na Štajerskem za oblastne volitve, ki se je tedaj z njimi računalo, sklenila z JDS pismo pogodbo, dva tedna pozneje je pismo pogodbo utajila. Za neki gospodarski zavod je bil sklenjen pismen sporaz-

um. SKS je z njim izdala demokratskim zavodom pooblastila, na občnem zboru pa prelomila pogodbo in preglasovala demokrate. Dasi z demokrati v vladi, je za občinske volitve v Ljubljani v odločilnem hipu izdala oklice proti njim. Ves čas je na deželi napadala demokrate in jim branila, da se tam organizirajo.

Za te volitve je JDS vključ tem slabim izkušnjam storila vse, da se ustanovi »napredni blok«, zahtevajoč pri tem le en mandat — SKS je ošabno odklonila, češ, da je »stanovska« stranka. Obenem je širila laž, da demokrate ne postavijo kandidatov, in njen vodja je v Rakeku dejal, da obstoji »tajen« sporazum, da bodo demokrate volili SKS. Pismena ponudba JDS za napredni blok je bila z zasmehom odklonjena. Agitacija je dobila nalog, ako se kritikuje prejšnja vlada, vse dobro pripisati g. Pucelju, vse slabo pa da so zakrivali demokrate. Napadeni od kmetov zaradi odklonitve naprednega bloka se ne začeli gospodje okoli SKS izgovarjati z lažjo, da je dr. Žerjav kapitalist in advokat, obenem pa so stavili na listo velekapitalista industrija Geza Hartnerja (Mažara!). Uradnika, ki kandidira na Štajerskem na naši listi, so hoteli dati sponzorirati, obenem so širili laž, da je lista zato neveljavna. Sploh sva volilna akcija SKS je sezidana na ideji: vsi demokrate, kar zmanjka SKS vsled njene lenobe na drugi strani in uničiti demokratsko stranko v Sloveniji.

Na to ne moremo drugače kot reagirati, sodbo pa z mirno vestjo prepuščamo javnosti.

Mi tudi!

Kje so brezvestni zavaljci ljudstva?

»Dolžnost poštenjakov je, da gredo v brezobziren boj proti zavaljcem ljudstva.«
»Kmet. list« št. 16, str. 2.

koloni, kjer prinašate poročilo o vaših shodih.

Ako ne ugodite najini zahtevi, sva z ozirom na stališče, ki ga zavzemava v javnosti kot duhovnika, prisiljena nastopiti proti Vašemu listu v javnosti.

S spoštovanjem!

Franc Pleša.

Jos. Cven.

Na ta poziv je prinesel »K. L.« v štev. 18 sledeči odgovor:

Šentviška kaplana sta nam poslala neko izjavo, v kateri trdita, da je bila naša vest netočna in da naj z ozirom na nauke katekizma prinesemo popravek, da sta napojila fanto s šnopsom in jih tako nahujskala, da so z odprtimi noži čakali na otvoritev shoda. Gospoda kaplana nam nista osebno poznana in zato nimamo vzroka dvomiti o njihovi verodostojnosti, njihovi želji pa vseeno ne moremo popolnoma ustreči, čeprav grozita, da bosta v nasprotnem slučaju javno nastopila proti našemu listu. Imamo namreč že toliko nasprotnikov med kaplani, da nam je v resnici vseeno, če dobimo še dva nova. S tem pa seveda nikakor nečemo reči, da ne bi hoteli krivkovo popraviti, če smo jo res storili. Toda predno to storimo, moramo predvsem ugotoviti resnico, ker nikakor nismo voljni, da bi bila naša dobra volja reklama za koruptno SLS. Zato prosimo odgovora na sledeča vprašanja: Ali nista g. kaplana prav v nobenem oziru vplivala na ljudi, da bi shod razbili? Ali je naša poročila točno, da so nekateri fantje že kazali nože? Zakaj sta mirila ljudi, če je šlo za nedolžno kepanje? Ali so znane Zubine po pretepaštvu in kaj so storili duhovniki, da to odpravijo? Ali so bili razgrajati SLS, ali ne? Ali so bili napiti, ali ne? Če dobimo na ta vprašanja zadovo-

»Kmetijski list« pozivlja v št. 17 gosp. konz. svetnika Kalana, »da udari po brezvestnih zavaljcih ljudstva« in »da čuva duševni preporod ljudstva.« Podpisana sva prepričana, da bo dobri gospod Kalan, ki je menda izdal znano brošuro »Primate takt« ustregel želji velikega moralista in pedagoga našega naroda in tako nas bo zopet kmalu razveselil z novo brošuro, če bo hotel kar z zgornjim naslovom. Gotovo nama ne bo zameril, če mu postreževa s pričujočim dragocenim materialom.

Uredništvu »K. L.« sva poslala 3. t. m. sledeči poziv:

P. n. uredništvu!

Podpisana »šentviška kaplana« si usojava odločno zahtevati, da v »K. L.« prekličete popolnoma izmišljeno poročilo, da sva »napojila fanto s šnopsom in jih tako nahujskala, da so z odprtimi noži čakali na otvoritev shoda«, kot je poročal vaš list v št. 16, str. 2, pod naslovom »Volilna borba«, odstavek »z nožem in šnopsom«. Resnici na ljubo izjavljava, da nista dala fantom nobene kapljice šnopsa ali kake druge alkoholne pijače; tudi nista najmanj vplivala na druge, da bi jih napajali, niti nista nobenega hujskala, naj čaka Vaše govornike z nožem, nasprotno sva naše ljudi mirila in branila g. posl. Majena, ko so ga začeli kepati. To so dejstva, na katera sva pripravljena pričati pred sodiščem.

Pripomniva še, da bi lahko v javnosti imenovala Vaš list prinašalca lažljivih in obrekljivih vesti. Ker se pa prav v isti številki in na isti strani Vašega lista zavedate dolžnosti, da se mora vsako obrekovanje preključiti, upava, da boste isto gotovo tudi storili in sicer v prvi prihodnji številki, v

ljiv odgovor, potem bomo v polni meri uvaževali nauk katekizma.

»K. L.« torej ni ugodil najini zahtevi, da bi preključil, ne samo netočno, kot se sam milo izraža, ampak popolnoma izmišljeno in lažljivo poročilo. Zato sva prišlo na vso zadevo pojasniti javnosti, da ona sodi.

Ugotavljamo še enkrat, da je »K. L.« prinesel o naju popolnoma izmišljeno poročilo in ga torej javno imenujeva prinašalca lažljivih in obrekljivih vesti ter brezvestnega zavaljca našega ljudstva, za kar navedeva tudi dokaze.

Kako si upa »Kmet. list« prineseti take težke obdolžitve in jih še ponavljati v naslednji številki, ko ni imel nobene priče za to? Zakaj, če bi jih imel, bi jih v svoji obrambi navedel. To se pravi, »Kmet. list« je prinašalec lažnih in obrekljivih vesti.

Izjavila sva, da sva pripravljena pričati za navedene protidokaze in vi tudi trdite, da nimate vzroka dvomiti o najini verodostojnosti, pa vseeno nočete preključiti. Gospodje okoli »K. L.«, zakaj se bojite resnice? Če veste, zakaj! Volitve so tu, si mislite, preključimo pa lahko po volitvah in zato hočete za vas res mučno zadevo zavleči z vprašanji, ki nimajo z najino zahtevo prav ničesar opraviti. Če bi tudina nobeno vprašanje ne mogla odgovoriti, bi vi vseeno morali obrekovanje preključiti. Tako si pa mislite: šentviška kaplana naj le stojita do volitev na sramotnem rokovnjaškem odru pred vso našo javnostjo, po volitvah jih pa navsezadnje, če ne bo šlo drugače, že lahko »pomilostimo«.

Midva pa trdiva in z nama vsa javnost, da ste res brezvestni zavaljci slovenskega naroda.

Da pa ne boste zopet ponavljali, da se bojlva resnice, dobite tudi na zahtevano vprašanja zaslužen odgovor.

Za vaš shod v Zubini sva zvedela šele prejšnji večer, ko je prišel k nama zastopnik naših mož iz Gabra in Zubine ter povedal, kaj so sami sklenili, da namreč pod nobenim pogojem ne bodo pustili govoriti samostojnim govornikom, da jim vrnejo, ker so jim (samostojni) pred tremi leti razbili shod v Gabru. Kdo je torej vplival?

Ker so pa bili takratni samostojni pretepači v »predobrem« spominu našim ljudem, zato je oni zastopnik prosil, naj prideva na shod — eden od naju je že itak pred tednom oznanil sv. mašo v Zubini — da preprečiva morebitni pretep, kar sva tudi storila. Ko so namreč od naše strani začele leteti kepe na vaše tri pristaše, tedaj je vaš pristaša, ki je branil g. Majena, dvignil gorjačo (čujte, kdo vihti gorjačo?) proti našim s klicem: »Še eno, pa bomo udarili!« Nato sva naše pozvala, naj prenehajo, kar so tudi storili. Tako, vidite, sva preprečila tisto belo »nedolžno kepanje«, ki bi se gotovo izpremenilo v — rdečo in s tem tudi kot duhovnika storila svojo dolžnost, da v Zubini zopet ni bilo pretepa.

Nisva zahtevala, da preključite, da v Zubini fantje niso kazali nožev. Morda ga je res kdo pokazal svojemu tovarišu, če ga je kupil na semnju. In če bi ga tudi kazal s slabim namenom, po kateri logiki sva midva tega kriva? Kje imate priče, dokaze za to? Ali ni to podlo natočevanje?

Odgovorite nama, ali so bili na našem shodu v Gabru pred tremi leti razgrajati SKS, ali ne? Takrat so vaši tako razgrajali, da so se morali ne samo naši pristaši, ampak celo orožniki umakniti v cerkev, ker bi bili sicer od vaših, ki so prišli največ od drugod, tepeni, nekateri so tudi bili.

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 33
»Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e—.
(Dalje).

XIV.

Kako se je Kavor skušal sporazumeti s seleniti.

Končno sva bila sita.

Spet so nama uklenili roke. Toda zrahljali so nama zapon na nogah in odpeli tudi verige, ki sva jih nosila krog pasu. Zdelo se je, da nama hočejo dati nekoliko več svobode —

Pri tem postu so se nama morali približati in včas se je sklonila katera teh čudnih glav čisto blizu k mojemu licu in se je dotaknila kake »roka« moje kože. Seleniti, ki je odklepal moje verige, si je spetno pomagal s svojimi usti, ali bolj rečeno, čeljustmi. Privadil sem se jim in nobenega strahu nisem več čutil.

»Zdi se,« je pripomnil Kavor, »da nama hočejo dati svobodo. Ne pozabite, da ste na mescu! Ne prenažite se s kako premočno kretnjo!«

»Ali hočete poskusiti sporazum s pomočjo tistega računanja, da je dvakrat dve štiri —?«

»Če se bo ponudila prilika. Pa seveda ne prej, dokler sami najprvo ne pokažejo, da bi se radi sporazumeli s nama!« Obesdeli sva, ko so nama odvzeli oko-

vo. Seleniti pa so stopili par korakov v stran ter naju gledali, kakor se nama je zdelo. Zdelo pravim, kajti njihove oči so stale ob straneh, ne pa spredaj kakor pri človeku. Zato je bilo težko določiti, kam gledajo.

Žgoleli so med seboj z glasovi, ki so se mi zdeli nemogoči, da bi jih mogel posnemati. Bogvedi, kaj so ti glasovi pomenili! Vrata so se širje odprla in videl sem preko rame razsežen prostor zunaj pred ječo in trop razvedenih selenitov se je gnetel pri vhodu.

»Ali hočejo, naj posnemava njihovo cviljenje?« je vprašal Kavor.

»Mislim dane.«

»Vidi se, kot da bi nama hoteli nekaj dopovedati.«

»Ne vem, kaj hočejo. — Ali vidite tiste ga tamle, ki suče glavo kakor človek, kateremu nagaja preozek ovratnik?«

»Pokimajva mu!«

Pokimala sva mu, pa brezuspešno.

Začela sva ga torej posnemati in sva sukala glave kakor on.

Zbudilo se jim je zanimanje. Vsi hkrati so začeli sukati glave. Pa to je bilo tudi vse.

Do ožjega sporazumljenja ni prišlo.

Opustila sva torej brezuspešno sukanje vratov. In takoj so nehali tudi seleniti in iznova začeli žgoleti med seboj.

Tedaj je eden izmed njih, manjši pa mnogo debelejši nego drugi in s posebno velikimi usti, počenil poleg Kavorja, zložil

svoje roke in noge prav tako kakor so bile Kavorjeve, in se je naglo dvignil.

»Kavor,« sem kričnil, »tule seleniti hočejo, naj vstanem!«

Z odprtimi usti je strmel vame.

»To boki je dejal.«

In med mnogim zdihovanjem in godrnjanjem sva se spravila po koncu. Seleniti so se umaknili pred najinimi težkimi kretnjami in njihovo žgolenje je postalo živahnejše.

Koj ko sva bila na nogah, je pristopil debeli seleniti, naju potrepljal po licu s svojo »roko« in stopil proti vratom.

Jasno je bilo, kaj hočejo. Stopila sva za njimi.

Pri vratih so stali štirje seleniti, dolgi in krepki. Čelade so nosili, ki so se končevale v ostre, rogovom podobne konice, in palice so imeli v rokah, ki so izgledale kakor sulice. Obkolili so naju, ko sva stopila iz ječe. Očividno so bili stražniki ali pa vojaki.

Prostrana votlina nas je obdala. Izprva je nisva mnogo videla, ker sva obračala vso pozornost na najine kretnje, vajena zemeljske teže. Previdno in umerjeno sva stopala, da bi kje s kakim prevelikim korakom ne vznemirila čuvajev.

Na čelu spreveda je stopal seleniti, ki naju je že v ječi na zelo razumljiv način povabil, naj greva z njim. Tudi sedaj je delal z rokami in nogami kretnje, ki sva jih po večini čisto dobro razumela, in nama nami-

gaval, naj mu slediva. Vprašaje je obračal svoj čeljustast obraz z veliko gibčnostjo sedaj k meni, sedaj h Kavorju, ako sva le kolikaj postajala.

Vse to naju je vzelo za nekaj časa popolnoma v zakup. Pa kmalu je tudi okolica zbudila najino zanimanje.

Na desni in levi in nad najinimi glavami so brneli in bobneli v modrikastem polmraku orjaški, nerazumljivi stroji in od njih je izhajal ropot in trušč, ki sva ga čula v ječo. Kaki so bili ti stroji in kak je bil njihov namen, tega nisem spoznal. Le to sem opazil, da med drugim proizvajajo tudi modro luč, ki je razsvetljevala votlino. Podobna je bila modrikasti tekočini, iz navpičnih ceví je vrela in šumela kakor mleko iz kipečega lonca, in se izlivala v prostorne kotle poleg strojev. Od tam pa je tekla v žlebi na razne strani votline. Drobni, vitki seleniti, prav nič podobni onim, ki so naju stražili, so se pojavljali med stroji, hodili krog njih in nadzorovali njihov obrat.

Obstala sva in strme gledala orjaške naprave.

»Ampak to je čudovito! To je velikansko!« sem vzkliznil. »Čemu služijo ti stroji?«

Kavorjev bledomodro razsvetljen obraz je bil poln največjega spoštovanja.

»Niti sanja se mi ne —. Ljudje, zemljani dosedaj kaj takega še niso izumili —. Tule seleniti so brez dvoma —.«

(Dalje.)

Ni res, da bi bili naši napiti, trdila še več, bili so trezni. Navedite vi enega samega, ki bi bil napit! Pač pa priznava, da se je ljudem poznal še tisti »šnops«, s katerim so vaši naše napojili pred tremi leti v Gabru in katerega ste jim posiljali, kot zdaj s a m i trdijo, dve leti iz Belgrada! To deluje zdaj v ljudstvu! Da, gospodje okoli »Kmetijskega lista«, idejni ogenj je, ki ogreva naše ogorčeno ljudstvo in ki vam zdaj kar po vrsti izpreminja vaše sejske in druge shode v žalostna pogorišča SKS! In ta idejni ogenj imenujete vi »šnops«. Pravimate! Danes ga že lahko primerjate s špiritom. Resnica je tudi, da ste ga dali piti ljudem vi! To je resnična zgodba o vašem — šnopsu, katero lahko slišite na vsaki polomiji vaših shodov. Zato pa, sledeč vašemu pozivu, ne moreva molčati nad takim farizejstvom, kakršnega nosi vaša stranka že od svojega rojstva. Vi, ki naju imenujete brez vsakega dokaza brezvestna zavajalca ljudstva (Kmet. list št. 17, str. 1), naju hočete učiti, kako naj izpolnjujeva zapoved ljubezni do bližnjega in kličete na pomoč proti nama čuvarje duševnega preporoda ljudstva. Vprašava samo, kje ste bili čuvarji in razlagavci katolikizma pred tremi leti na shodih v Gabru in na mnogih drugih krajih, kjer ste nam razbijali naše shode, posebno še v Laščah, kjer je zavzel pri razbijanju našega shoda prav indijski taktiko vaš učenik g. Pucelj? Vprašajte raje, vi lažimoralisti,

Vollvna borba.

v Demokrati. Nič! Preteklo nedeljo so sklicali demokrati na Barju shod svoje stranke. Prišla sta dva govornika iz Ljubljane ob dveh popoldnih in ker ni bilo nobenega volivca sta čakala do petih. Ob petih sta vprašala gostilničarja, kakšne navade imajo Barjani. Gostilničar pa jim je odgovoril, da Barjani nimajo navade biti prišli liberalnih strank. Nato sta gg. govornika vzela klobuke in sta šla v Ljubljano povedat, da ni bilo nič.

v Brezovica pri Ljubljani. Kot je »slavno« pogorel shod Šusteršičev v Notranjih gorah v nedeljo popoldan po 10. maši — isto so doživeli J. D. popoldan na Brezovici pri g. Velkavru. »Slavni govornik« iz Ljubljane — sploh ni prišel do besede. Pristaši SLS so zahtevali izvolitev predsednika, na kar je bil soglasno izvoljen »Nace« iz Sp. Brezovice, ki nas je nad eno uro zabaval s svojim humorističnim govorom.

JDS je doživela tak poraz, kot malo kje. Za zabavo tega popoldneva pa smo jim Brezovičani hvaležni. Na svidenje 18. marca!

v Tržič. Preteklo soboto 10. marca so imeli tukaj pri »Toncu« shod socialisti. Prišla sta iz Ljubljane socialisti Makuc in Klemenčič. Ko bi se imel shod vršiti je bilo v dvorani kakih deset mož; začel se je shod z veliko zamudo in ko je bilo na shodu največ ljudi (proti koncu), jih je bilo 60—70 in še ti niso bili samo socialisti. Res čudna in žalostna usoda za socialiste; na shod dr. Korošca 8. t. m. so baje posiljali okrog 100 mož in kar 5 so določili, da bodo dr. Korošcu brali levite, da bodo shod razbili, da bodo veliko grehov očitali dr. Korošču itd. Sploh se je kazala strašna korajža socialistov ... ko so bili še doma; ko so pa prišli pred dr. Korošca — so izgubili vsi korajžo in le en komunist je nekaj govoril in še ta čisto v smislu govora dr. Korošca. Vsi drugi junaki niso odprli ust. Torej na naš shod so poslali, kot pravijo okrog 100 ljudi, za svoj lastni shod pa dobe komaj 60 ljudi, med tem, ko je bilo na shodu dr. Korošca v »Našem Domu« vsaj 600 ljudi!

Vsi govori socialistov so bili le napadi na nasprotno stranko, zlasti seveda SLS. Zlasti se je odlikoval veliki organizator tržički socialistov Stegnar Roka, ki je napadel g. poslance Gostinčarja z besedami: »Ta prekleti (!) Gostinčar, ki je bil sam v predilnici delavec, si pa sedaj upa agitirati še za klerikalce! Kakor bi bilo kje zapisano, da mora biti vsak predilničar socialist kot stric Roka! Dalje je tudi dokazoval ta Jerišev Roka, da socialisti imajo vero, saj ima še pes vero! O uboga »pasja vera«! Kje je bila korajža sodruga Roka, ko ste stali pred g. Gostinčarjem 8. marca v »Našem Domu«?

Socialisti niti ne morejo skupaj spraviti enega poštenega shoda. Preteklo nedeljo 11. marca so šli štirje socialistični agitatorji v Dolino pri Tržiču, kjer so hoteli imeti shod pri »Simnu« v gostilni! Ker ni bilo poslušalcev niti toliko kot agitatorjev, so odšli nazaj v Tržič. Isti dan, isti čas pa sta se vršila v Dolini in pri Sv. Ani pri Tržiču silno dobro obiskana shoda SLS. Ubogi socialisti, še bolj ubogi samostojneži! Odklenkalo bo 18. marca!

Preteklo soboto so imeli tudi tržički liberalci shod zaupnikov, ki ga je sklical g. župan Lončar v gostilno Jeglič. Sklicatelj jim je priporočal JDS stranko, ki je edina še močna in edina — kot je rekel g. Lončar! Klerikalna da le že tako razbita.

g. Pucelja, kdo je takrat napajal fante in može celo noč s šnopsom, ki so prišli iz Puceljeve gostilne v našo dvorano na shod! Čujte, kdo napaja s šnopsom? In isti g. Pucelj je sklical kmalu potem svoj shod pred Grebenčovo gostilno v Laščah, na katerem se ni smel oglašiti nobeden od naših. Vaši so bili oboroženi, vaši so kazali nože! Čujte, kdo kaže nože? Ko je takrat eden naših pristašev hotel ugovarjati vašemu govorniku g. Azmanu, mu je en vaš pristaš zagrozil, da ga bo z nožem, če bo ugovarjal z eno samo besedo! Priča na razpolago! — Gospodje samostojneži, kdo je bil takrat proti zborovalni svobodi?

Molčali smo, ker smo mislili, prišel bo čas, ko bo ljudstvo samo govorilo. Tudi zdaj bi še molčala, pa ne smeja zato, ker naju s tako farizejsko predrznostjo izživlja, ko imate sami toliko masla na glavi. Vi naju sodite po sebi, ko vendar veste, da ste sami spletili bič našemu ljudstvu, s katerim zdaj vas tepe in vas bo tudi dne 18. marca politično ubilo!

Gospodje od SKS, zaman kličete na pomoč krščansko moralo in njene čuvarje, da bi vas politično rešili, ko sami na tak predrzen način potvarjate politično moralo, potem pa vpijete: Primate brezvestne zavajalce ljudstva, primate tatule! G. svetnik Kalan, le pošteno ga primate!

St. Vid pri Stični, 12. marca 1923.

Franc Pleša.

Jos. Cven.

po mnenju tržiških liberalcev. — Koliko je na tem resnice, bomo videli 18. marca.

v Jezersko. V nedeljo, 11. t. m. popoldne je bil na Sp. Jezerskem napovedan shod demokratov, ki so pa zatajili svojo barvo in se raje v kot stisnili, ko so videli prihajati naše fante na njih shod. Govornik sploh k besedi ni prišel, so mu takoj pokazali vrata in ko se je še drugi vrnil, se mu je zgodilo isto. Hitro je moral odriditi po Kokri dol in vemo, da ga v našo sredo ne bo nikdar več.

v Studenec pri Sevnici. Dne 11. marca, po prvi maši se je vršil na Studencu sijajen shod SLS, na katerem je poročal g. Zarn, ravnatelj »Gospodarske Zveze«. Istočasno je bil napovedan tudi javen shod SKS. Že v soboto zvečer jo je primahal na Studenec Rajer iz Krškega, a v nedeljo zjutraj mu je prihitel na pomoč še inženjer Zupančič iz Rakovnika. Prepričana sta bila, da bota kakor pred dvema letoma silajno opravila v nekdanji samostojni trdnjavi. Da bi bil vspeh še večji, je Rajer čakal pred cerkvijo, uverjen, da bodo ljudje kar drli za njim pred gostilno Jane, kjer naj bi se shod vršil. A glej ga šmenta, Rajer je na veliko žalost ostal sam, medtem ko so se vsi volivci zbrali v prostornem župnišču, kjer je g. Zarn, v poldrugo uro trajajočem govoru, razvil program SLS in ožigosal koruptnost centralističnih strank, zlasti samostojnežev. Ljudstvo mu je burno pritrjevalo in se enoglasno izreklo za SLS, ker le ona zastopa avtonomijo, v kateri je edino naša rešitev. Shod samostojnih se ni mogel vršiti, ker Rajer ni imel nobenega volivca pred seboj. Ko so po končanem shodu šli naši pogledat, kako se godi Rajerju, našli so ga samega brez volivcev. To priliko je Rajer porabil in takoj začel našim možem razlagati svojo modrost. Pa komaj je spregovoril par besed, takoj se oglasi jih sto: Rajer, takoj utihnite, drugače Vas postavimo na cesto. Zupančič pa je molčal kot grob. Urnih korakov jo odkurita proti Boštanju, prepričana, da je samostojni na Studencu za zmaj odklenkalo. Tako je padla zopet ena samostojnih trdnjav, kar se bo pokazalo zlasti 18. marca, ko bodo zavedni Studenčani šli kot en mož na volišče za SLS.

v Sv. Križ pri Kostanjevici. Velika »sreča« nas je doletela v nedeljo, dne 11. marca 1923. Obiskal nas je Šusteršičev kandidat g. Škrbec. Svoj shod je sklical v Sokolsko dvorano. Iz radovednosti ga je prišlo poslušat kakih 50 ljudi, izmed njih 3/4 naših pristašev in 1/4 liberalcev in samostojnežev, Šusteršičjanca pa tako ni pri nas nobenega. Govornik je slavil Šusteršiča do nebes. Edino njegova stranka je res nekaj vredna, edino on nas bo rešil gospodarskega propada, tako nekako je izzvenel ves njegov 15 minut dolgi govor. Ko mu je navzoči g. kaplan ugovarjal in ga vprašal, odkod dobi denar za list, ki ga skoro vsem brezplačno pošilja, se je hotel nekaj izgovarjati da iz Belgrada ničesar ne dobi, da vzdržuje njegovi lastni pristaši. Na ponovni ugovor, da Šusteršič nima toliko in ne tako bogatih pristašev, da bi list sami vzdrževali, g. Škrbec ni vedel drugega odgovora, kot da se bo g. kaplan še »kesal«, ker ni Šusteršičjanec. V nadaljnjem »govoru« je g. kandidat rekel, da svoj volivcem ničesar ne obljublja, nkar so mu navzoči pristaši SLS odgovorili: »Saj ni treba ničesar obljubljati, ker izmed Vas nihče izvoljen ne bo. Ko je videl, da nima niti enega pristaša, je končal rekoč: »Voliite kogar hočete«. Nastopil je g. župnik in pozval navzoče naj 18. marca vsi oddajo svoj glas v I. skrinjico in v živio SLS, živijo dr. Korošec se je zaključil

»veliki Šusteršičev shod« v Sv. Križu pri Kostanjevici. Samostojni, z g. Škrbecem vred pa so sedli k mizi in v bratskem obljemu so ga spili nekaj litrov na račun njihove polomije 18. marca 1923.

Volivni shodi SLS.

Moste. V nedeljo 13. marca ob 10. popoldne se je vršil shod SLS v Društvenem domu. Shodu je predsedoval vrli naš župan Oražem, poročala sta kandidata Ivan Stanovnik in dr. Andrej Gosar. Zborovalci, katerih je bilo zelo veliko, so izrekli zahvalo SLS za njeno moč in odločno borbo za avtonomijo.

Dobranje. V nedeljo 11. marca se je vršil pri nas v Društvenem domu ob 3. popoldne sijajen shod SLS, na katerem je poročal kandidat Ivan Stanovnik. — Zborovalci so z navdušenjem pritrjevali izvajanjem kandidata.

Rateče-Planica. Tukaj se je vršil v nedeljo 11. t. m. ob eni popoldne v prostorni župnijski dvorani shod, na katerem je govoril g. dr. Valentin Rožič. Sešlo se je nad sto volivcev, ki so z velikim zanimanjem poslušali njegova izvajanja. Med poslušalci je bilo tudi nekaj takih, ki ne pripadajo naši stranki, toda nobeden ni ugovarjal stvarnim izvajanjem govornikovim. »Če je pa tako,« je rekel en možakar, »bom pa jaz tudi z vami volil.« In teh misli je bilo še več drugih. 18. marca bomo strnjeno korakali v vrstah SLS.

Za občino Veliko vas, okraj Litija, so se v terek vršili 3 volivni sestanki, ki so bili zelo dobro obiskani. Sestanki so se vršili pri Sv. Križu, na Prekarju in v Ribčah. Na sestanke je došla skoro večina volivcev iz te občine. Na vseh je govoril kandidat SLS Kremenžar, v Ribčah tudi župan Lebinger iz Litije. Obširna Velika vas bo skoro soglasno volila SLS.

Trbovlje. Shod SLS v Trbovljah se je sijajno obnesel v natlačenopolni dvorani Društvenega doma. Stvarnim izvajanjem dr. Mohoriča so pritrjevali celo navzoči nasprotniki in izjavljali, da bodo to pot volili SLS. Pošteno delo naših poslancev pridobiva dan za dnem SLS novih pristašev.

Politične vesti.

+ Brzjavka dr. Kukovca kralju. Dr. Kukovec je poslal na naslov Nj. Vel. kralja to-le brzjavko: Na severni meji naše države zmaguje Radič in Nemeč. Odklanjam odgovornost, ako se pred volitvami ne izpuste iz zaporov jugoslovanski nacionalisti. — I, hotel je reči: Odklanjam odgovornost, če propadem. Na to brzjavko bo odgovorila dr. Kukovcu kabinetna pisarna Njeg. Veličanstva: »Od kdaj je pa Vam poverjena straža na severni meji moje države?«

+ Od moža do moža. G. dr. Žerjav nam piše: Prosim Vas, da za 18. marca stopite po vseh vaseh svojega okoliša od moža do moža in da z vplivno svojo besedo pridobite kar največ glasov za JDS. Zanašam se na Vas in prijatelje, da se bo Vaše volišče častno izkazalo za našo stranko, s katero stoji in pada napredna ideja na Slovenskem. — Vas pozdravlja udant dr. Žerjav. — Naš somišljenik, ki nam je poslal ta dopis, pristavlja: Prvič je Žerjavova »naprednost« v Ljubljani in v celi Sloveniji že padla, drugič si pa odločno prepovedujemo naš volivni lokal imenovati volišče. Mi nismo volii!

+ Jaz sem uradnik, bivši zagrižen demokrat, ali danes moram na žalost pljuniti na to, kar sem nekaj prisegal, in hočem pripomoči s svojimi skromnimi močmi, da zgine ta smrad iz naše lepe domovine. — Tako piše poročevalec »Jutranjih Novosti« svojemu listu iz Krškega. — Mi pa pravimo: Mož bo s »svojimi skromnimi radikalnimi močmi« pripomogel, da bo smrad v Sloveniji še večji.

+ Nekdaj in sedaj. Pod naslovom »Absolutizem in draginja« piše v »Jutranjih Novostih« g. minister Zupančič: »Nov strah je šinil Sloveniji v kosti — vse šepče — kakor na pol zadušeno — Absolutizem, diktatura! Zavladala je ista konsternacija kakor v Rimu, ko so vekale rimske mamice: »Hanibal ante portas!« Vse se spogleduje in izprašuje: Kdo bo pa pravzaprav vladal, ako nastopi absolutizem?« — Na to vprašanje odgovarja cela Slovenija: »Gospodin Miko Zupančič iz Gribelji gotovo ne!«

+ Radikalci učiteljem. — Radikalni učitelji piše v radikalnem glasilu: »Bodimo toliko uvidni, da se oklenemo najmočnejše stranke v državi. Ako ji bomo sledili in jo podpirali v njenem programu, potem bomo tudi lahko zahtevali plačilo za svoj trud.« — Takrat, ko so bili pa demokratina vladi, je pisal demokratiški učitelj v »Jutru« ali v »Narodu«: Bodimo toliko uvidni itd. (glej zgora!). — Ali ne bo slovensko učiteljstvo že enkrat odgovorilo na take svinjarije s krepkim: Fej!

+ JDS in SKS. JDS strašno stoka, da se ji je izneverila njena ljubljanska SKS oziroma njen ljubljenelec g. Pucelj. To je pa res huda zadeva. Tako rada je imela

JDS svojega lepega fanta Pucelja, tako neizmerno rada in vse mu je dala in vse mu je kupila, kar si je pozelelo njegovo srce. Na vsakem žegnaniu in na vsakem shodu mu je kupila srce iz lecta z lepim napisom: Samo tvoja — sedaj pa tako razočaranje! V »Jutru« objavlja sedaj zapuščena JDS vsak dan bolj goreča in plamteča pisma na g. Pucelja, naj vendar zapusti lepo Srbklnjo-radikalno in naj se zopet povrne v njegovo naročje, ki je zanj toliko žrtvovala. Izgleda pa, da vse nič ne pomaga. Pucelj je trda grča in ne da do sebe. Bo že treba priobčiti inserat: Pucelj, kehre zurück — Alles verziehen.

Razne zasluge kralja Matjaža.

Mi stari strankini delavci, ki smo že pred vstopom dobička in slave lačnega dr. Šusteršiča požrtvovalno zanjo delali, temu možu nismo nikoli prav zaupali. Da smo imeli prav, se je kmalu pokazalo. Glavno delo tega moža v SLS je bilo, da spravi s poti vse one, ki so po svoji nesebičnosti bili na potu njegovi brezmejni sebičnosti. To so predvsem nepozabni rajni dr. Žitnik, Povše, potem Šuklje, sam dr. Krek, pri katerem edinem se mu to ni posrečilo, vrh tega Vencajz in še precej drugih, ki se jih je bal, da ne bi preprečili njegovih koristolovskih ciljev. Najbolj značilno je, kako je preganjal enega najbolj vzornih naših mož, kristalno čistega Ignacija Žitnika, ki se ga je razen Kreka najbolj bal.

Ko je šlo za mandat ljubljanske okolišice, se je 60 zaupnikov izreklo za Žitnika in le 6 za Šusteršiča. Kaj je nato naredil Šusteršič, ki zdaj po »Ljudskem Dnevniku« zagotavlja, da je on vedno vpošteval ljudsko voljo, ki se zdaj zaletava v »absolutizem« SLS in napada škofa, češ da se v politiko vmešava? Sel je in merodajno osebo nagovoril, da je na Žitnika pritisnila, da se je moral tej kandidaturi odpovedati. Mi smo iz spoštovanja do dotične osebe in iz strankarske discipline molčali. Enako se je godilo nepozabnemu Povšetju, svetniku Vencajzu in še veliko drugim, ki smo se Šusteršičevemu terorju tiho umaknili, ne da bi se izneverili svoji stranki, kakor je on naredil, ko je prišla vrsta nanj, da so ga po zaslugi, čeprav žalibog prepozno, iz stranke brenili.

Zdaj, ko se je vrnil, se hvali in baha, koliko je storil za gospodarski blagor ljudstva in kako se je vse naredilo po njegovi iniciativi. Vse to je neresnica, kar mi, stari strankarji, dobro vemo. Nobena gospodarska ustanova ni bila po njegovi iniciativi ustanovljena; v kolikor se je on v neno delovanje vmešaval, jo je le zavozil; če pa je šlo dobro, je bila to edina zasluga drugih, ki so delali in katerih delo je on v svojo slavo in kariero izkoriščal in pobiral politični napredek izkoriščal in pobiral smetano od mleka. Poglejmo n. pr. na polje našega združništva. Kmalu ob začetku je bil Šusteršič načelnik »Gospodarske zveze« in jo s svojo kupčijo z žlindro tudi tako temeljito zavozil, da je stala tik pred polomom. Da ni vzel »Zveze« v roke rajni brat sedanjega g. škofa in jo z večšostjo izvelkel iz brezdna, bi danes »Gospodarske zveze« ne bilo! Potem pa delavske hiše! Nevenljiva zasluga dr. Kreka je bila, da se je leta 1896 tozadevna družba ustanovila in da so se v Rožni dolini začele zidati delavske hiše z vrhom in sicer z obrestmi na amortizacijo, tako da so delavci na cenen način prišli do svojih lastnih hiš. Dr. Krek, ki je že takrat slutil stanovanjsko bedo bodočih let, bi bil rad še več hiš sezidal. Kdo je to preprečil? Prej je dajala posojilo »Ljudska hranilnica«, l. 1904. pa je kredit ustavila, oziroma na predlog njenega načelnika dr. Šusteršiča dvignila obresti od 5% na 6%, dobro vedoč, da s tem to velekoristno socialno akcijo uniči. — Dr. Šusteršič!

Kaj pa »Vinogradniško društvo«? To se je tudi po iniciativi dr. Kreka leta 1898 ustanovilo, da odpomore slovenskemu vinogradništvu na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem. Predvsem je imel takrat dr. Krek pred očmi Vipavo in naše bedne Istrijance, ki so morali Lahom vino za vsako ceno prodajati. Društvo je kupilo Bobenčkov posestvo na Glincah in začelo svoje delovanje razprezati po vseh slovenskih deželah ter je seveda imelo izpočetka svoje težave. Kredit je dala zopet »Ljudska posojilnica«. Ko so pa vse težave bile prebolene in se je začelo koristnosno delati, pa je društvo moralo likvidirati. Zakaj? Ker je dr. Šusteršič pritisnil in pogajal društvo do likvidacije. — Tako izgleda gospodarsko socialno-koristno delovanje tega moža, ki se zdaj ponaša s svojimi ljudskim »delom«, misleč, da smo že vsi pomrli, ki njegove »zasluge« natančno poznamo. Star strankin pionir.

18. marca vsi na volišče!

Kaj pomeni na Kranjskem

1. skrinjica:

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA.

1. Avtonomijo Slovenije, samostojno slovensko ljudstvo, enakopravnost Slovencev s Srbi in Hrvati, lastne postave.

2. Ljudsko državo in mir z vsemi narodi.

3. Vzajemnost vseh delovnih stanov, socialno pravičnost, blagostanje kmetkega ljudstva, pravične plače delavcem, pošteno eksistenco inteligenci.

4. Slovenske ljudske, srednje in visoke šole, ohranitev slovenskega jezika in kulture, obstoj naših dobredelnih zavodov.

5. Red in poštenost v upravi in vsem političnem in gospodarskem življenju.

2. skrinjica:

SAMOSTOJNA KMETIJSKA STRANKA:

1. Sistematično sleparjenje slovenskega kmetkega ljudstva.

2. Kupčije s voli, modro galico in izvoznici na korist par nekmetjskih magnatov, mesarjev in ravnateljev.

3. Mešetarjenje s Pašićem, radikali, demokraci in Sustersičem v svrhu zaslužnja slovenskega naroda in uničenja njegove avtonomije.

4. Pitanje kmetkega stanu s »staro pravdo« in praznimi frazami, da se stešejo korita par političnim špekulantom.

5. Zvezo s vsemi sovražniki slovenskega kmetkega naroda.

3. skrinjica:

SUSTERSIČEVA »NARODNA LJUDSKA STRANKA«:

1. Izdajstvo nad slovenskim narodom.

2. Eno lopato zemlje na grob, namenjen samoupravi slovenskega ljudstva.

3. Nagrado politiku, ki je izdajal koroške Slovence, hujskal na svetovno vojsko, prejemal podkupnino od avstrijske vlade in zdaj vleče nagrado od Pašića, da popravi svoje premoženje.

4. Zmago hinavstva, špekulantstva in dobičkoljubja.

4. skrinjica:

NARODNA SOCIALISTIČNA STRANKA:

Ljubimkanje s centralisti.

5. skrinjica:

DEMOKRATSKA STRANKA:

1. Velesrbijo pod »jugoslovansko« firmo.

2. Varanje uradništva, zavlada-nje izboljšanja plač javnim nameščen-cem in neprestane prazne obljube.

3. Koritarstvo bančne špekulacije na škodo delovnega ljudstva, padanje dinarja in naraščanje draginje.

4. Zvezo s radikali v svrhu izkoriš-čanja države, izropanja slovenskega ljudstva in nabitja kapitalističnih žepov.

5. Gospodarsko propast malih in srednjih slojev.

6. skrinjica:

SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOV-NEGA LJUDSTVA (KOMUNISTI):

Mogočne besede brez dejanj.

7. skrinjica:

RADIKALNA STRANKA:

1. Velesrbaki centralizem.

2. Odpravo slovenskega uradovanja, uničenje slovenske univerze, pogin slovenskega uradništva.

3. Povišanje davkov v korist cen-tralizma, izmозgavanje Slovenije, naza-dovanje slovenskega kmetijstva in obrti ter splošno osiromašenje ljudstva.

4. Smrt našega šolstva, konec slo-venske samostojnosti, izstradanje slo-venske inteligence izumiranje naših kulturnih, dobredelnih in gospodarskih naprav.

5. Korupcijo na vseh koncih in krajih.

8. skrinjica:

BERNOTOVA »SOCIALISTIČNA STRANKA«:

Minakura na mašna delavskih šolav.

Dnevne novice.

— Biserna maša. Biserno mašo obhaja danes tiho in skromno na Brezjah pred g. monsignor Tomo Zupan. Slavljenec je bil posvečen 14. marca 1863. Ko je bil 1. 1862. dovršil svoje bogoslovno študije, je bil še premlad, da bi mogel biti posvečen. Zato je moral čakati na posvečenje do pomladi 1863. Ko je bil nekaj časa prefekt v Alojzijevešči, je napravil pri Miklošiču prof. izpit iz slovenščine ter je služil kot profesor verouka in slovenščine v Kranju in Ljubljani; postal je vodja Alojzijevešča, konzistorialni svetnik, papežev komornik, član dež. šolskega sveta, odbornik mestnega zastopstva, prvi predsednik družbe sv. Cirila in Metoda itd. Vse življenje je bil odločen Slovan in skrben vzgojitelj mladine, kateri je vedno priporočal delavnost, marljivost in olikano vedenje. Zato se te nenavadne slovesnosti radujejo tudi njegovi bivši učenci, tovariši in častilci. Kot pisatelj, raziskovalec Prešernovega življenja in večletnemu uredniku »Danice« mu kliče tudi »Slovenec«: Bog živi!

— Družba sv. Mohorja obvešča gos-pode poverjenike, da se radi rastoče dragi-nje z naročbo družbenih knjig mudi in je naročba le še spomladi mogoča. Natisnilo se bo samo toliko knjig, kolikor se jih bo naročilo po vabilnih polah. Kar se bo natisnilo družbenih knjig za zalogo, se bodo morale prodajati po jesenskem stanju va-lute, tedaj po knjigotrški ceni, da Družba ne trpi škode. Doplačila dosmrtnikov so na-znanjena v vabilnih polah in imajo isto obvezno moč kakor naznanila v družbenem Glasniku. Prihodnjič se bodo doplačila na-znanjala zopet v Glasniku.

— Na naslov okrajnega glavarstva v Krškem in pokrajinskega namestnika! Volivci SLS v Sentjanžu odločno protestiramo, da se vrše volitve 18. marca v hiši g. Iv. Prijatelj v Sentjanžu. Svoj protest uteme-ljujemo s sledečim: 1. Tukajšnje županstvo ni razločno dalo razglasiti kraj volišča, da bi bili vsi volivci o tem poučeni, pač se na-haja na občinski deski razglas županstva brez vsakega podpisa in štamplije. 2. Tuk. županstvo je samovoljno določilo za volišče privatno hišo. 3. Krog in krog se nahajajo gostilne in lokali, kjer bi se vršila nepo-stavna agitacija. Odločno zahtevamo, da se ta odlok županstva takoj razveljavi in se do-loži volilni prostor v tukajšnji ljudski hiši, katera vsekakor bolj odgovarja temu na-menu kakor privatna hiša. — Volivci SLS.

— V odgovor »Ljudskemu lažnivemu ključku«. Prejeli smo: Molim Vas, da ovo nekoliko crta uvrstite u Volivcijseni list. U broju 32. »Ljudskog dnevnika« i to u podlistku »Škofje in politika«, između osta-loga drobi dobročudnim čitateljima »vele-možnik« i slijedeću ne istinu: »Najodlič-niji predstavnik katoliškoga episkopata u Jugoslaviji zagrebski nadškof dr. Anton Bauer, dober prijatelj ljubljanskega škofa pa ne mara nič slišati o HPS, ki je isto-vetna s SLS, ampak pripada drugi politi-čni struji. S tem je vse povedano.« Poznava-jući dobro, kako stvari stoje, mogu kazati: to nije istina. To je samo »pium desi-derium« dr. Sustersiča i njegovih satelita. Narod bi u nas to kazao: »što se babi htilo, to se babi snilo. Naprotiv: dr. Bauer je uvje-reni pristaša HPS, koji je sa cjelokupnim episkopatom odobrio kršćansku politiku HPS, u njegovoj tiskari se tiska »Nar. Poli-tika«, glavno glasilo HPS, a dalo bi se mno-go i mnogo govoriti o dobročinstvima, koja je dotičnoj stranci izkazao i sl. Ako se dr. B. nekako izvanjski rezervirano drži, valja shvatiti hrvatske prilike, napose zagrebačke, gdje je većina naroda uslijed Radićeve be-savjesne demagogije, protivnik HPS. Dr. Š. se i ovdje — kako se vidi — poretio. A vri-jedno je i to zapamtiti, da bi on želio vidjet — i zato vidi — dr. B. u protikatoličkoj stranci, nego u HPS, koja bazira svoj rad na kršćanskim načelima. Dokle mržnja mo-že da dovede čovjeka! — Katolik-Hrvat.

— »Opozarjamo državno oblast na nedovoljeno volivno agitacijo klerikal-cev« — pišejo »Jutr. Novosti«. — Mi tudi.

— Izenačenje železničarskih plač. Za-grebske uradne »Narodne Novine« služ-beno poročajo, da je prometni minister po-oblastil pokrajinskega namestnika, naj raz-glaši, da se bodo brezpogojno tudi vsem železniškim organom v novih pokrajinah izenačile doklade z dokladi njihovih to-varštev v Srbiji. Te višje doklade se bodo kakor ostalim strokam računale od 1. mar-ca 1923.

— Napad na tiskarno »D. Volksblatt« v Novem Sadu. Dne 11. t. m. zvečer so do-slej neznani storilci vrgli v tiskarno »D. Volksblatt« v Novem Sadu dve bombi, ki sta popolnoma uničili vso tiskarniško opre-mo. Stanovaleci v gornjih prostorih so v največjem strahu v samih srajcah bežali na cesto. Policija doslej ni izsledila nobe-nega izmed zlikovcev.

— Vladna zanikarnost. Te dni so do-šli v Novi Sad tisti bivši ogrski državljani, ki so optirali za Jugoslavijo. Dasi je vla-da že davno vedela za njihov prihod, ni za-nje ničesar ukrenila in so jih morali sedaj

začasno porazdeliti po raznih vojvodinskih mestih, a zasebna dobredelnost je zanje uvedla zbiranje prispevkov. Vlada je od-ločila, da te nove državljane naseli na Ovjem polju.

— Poziv gospodu Filipu Ogriču, zobo-tehniku, namestniku kandidata SKS v No-vem mestu! — Dne 11. t. m. ste na shodu v Smihelu hujskali kmete proti železničar-jem z besedami: »Železničarji hujskajo v mestu proti kmetom.« — Železničarji smo po ogromni večini sinovi kmečkih starišev in smo najlepša laka preživel v rojstni kmečki hiši in v praksi poznamo vse slabe in dobre strani kmečkega ljudstva, s kate-rim globoko sočustvujemo, ki danes pod težo kapitalističnega centralizma z nami vred propada in bi onega tovariša, ki bi se proti našemu revnemu malemu in srednje-mu kmečkemu ljudstvu tako spozabil — morali obsojati. V očigled temu Vas poziv-ljamo, da to dokažete in navedete dotične z imeni, ako tega ne storite, Vam ostane pečat hudobnega lažnika in hujška. — Novomeški železničarji.

— Iz Črnuče nam poročajo: V nedeljo ponoči so stali pred gostilno »pri ruskem carju« na Ježici trije »prednjaki« sokol-skega odseka na Ježici. Eden izmed teh, Pečnik Gustl, je brez vsakega povoda na-hrulil z nedeljske orlovske akademije vra-čajoče se naše fante z »živio čuki, čukari-ja, čuki.« Takšna je toliko hvalisana sokol-ska kultura v praksi. Zdravo!

— Tržič. Na praznik sv. Jožefa praznu-je društvo sv. Jožefa svoj družstveni praz-nik. Dopoldne je obhod po trgu k sv. Jo-žefu, kjer bo sv. maša. Popoldne ob 5. pa bo v »Našem Domu« orlovska akademija s prav lepim sporedom. Ves spored aka-demije se vrši na odru. Natančen spored priobčimo pravočasno. Poleg telovadbe, bo petje moškega zbora, dalje krasne simbo-lične vaje Orlic, ob koncu pa IV. dejanje igre »Naša krik. Pri akademiji sodeluje popoln salonski orkester. Na to akademijo opozarjamo in vabimo že danes.

— Izjava. Jaz sem vpisan kot pred-stavnik, da bi čuval skrinjico dr. Žerjave oziroma Poloviča. Nekoč mi je g. Pungers-kič v Skočjenu, kjer sem delal, dal papir, da naj hitro podpišem. Podpisal sem, pa nisem vedel kaj. Jaz za to opravilo kratko-malo ne maram in ne grem zraven, ker sem pristaš SLS. — Šmarjeta (Čelove), 11. marca 1923. — Ivan Igljič.

— Raka. Čim bližje so volitve, tem večja je razburjenost. Plačani agitatorji izlivajo kar cele brente gnojnice po uma-zani »Domovini«, mi pa gremo mirno na-proti volitvam, prepričani že danes, da bo prva skrinjica bolj polna od vseh drugih. Kdor ni slep, uvidi, da ni kandidata čez našega Sušnika. Vsak mora spoznati, da tudi v naši občini edino Kmečka zveza de-luje za blagor ljudstva. — Po vojski smo dobivali na Rako pošto samo trikrat na teden. Odbor Kmečke zveze je dosegel vsakdanjo pošto. Raka, središče krških gora, je imela dosedaj najmanj in najslab-še sejme, brez živinskih. — Kmetka zve-za je že 1. 1920. storila potrebne korake za vpeljavo živinskih sejmov in pripravila lep prostor za sejmišče. Pa stopili so skupaj raški magnatje (liberalni seveda) in vzeli stvar v svoje nerodne roke, ki poznajo sa-mo pot v lastni žep, se zavezali, da oni vpe-ljejo sejme. Pa ostalo je samo pri besedi. Kmetka zveza se je nato zopet lotila vpra-šanja sejmov. In v soboto zvečer smo že imeli lep živinski sejem, da je bilo vse za-dovoljno in veselo. Ko je »Jutro« (8. de-cembra 1921.) proglasilo našega naduči-telja in vse podrejeno učiteljstvo za »naj-krepkejšo oporo in stebra našega sokolstva«, tedaj je Kmetka zveza tudi naši šoli posvetila pozornost in sokolstvu prekrizala mnogo načrtov. Naši Orli že mogočno dvigajo svoja mlada, pa krepka krila. Šola pa v sokolskem ozračju tako propada, da so zadnji čas odstopili vsi odborniki kraj. šolskega sveta (tudi od SKS), ker ne marajo nositi odgovornosti. Naš mladi župan g. Lojze Pisarič je že več-krat skušal vpeljati balkanske manire v »občino«. Odborniki Kmetke zveze so mu z odločnim nastopom (s pravo obstrukcijo) to preprečili. Ravno preteklo nedeljo je imel občinski odbor dolgo, burno sejo, pri kateri se je Lojze skazal, da bi bil izvrsten »veliki župan«, ampak za Macedonijo, ne za Rako. Ta seja bo speljala mnogo kroglic na št. L. Dolfe Ribnikar jo je v ne-deljo zopet primahal, ampak »heca« ni bilo več, ker se je vse zbralo okoli »občinske skupščine«, kjer je bil pravi teater. K. Z.

— Minister Zupančič v Ameriki. »Jutra-nje Novosti« do neba povečujejo g. mini-stra Zupančiča, ker je bil med vojno v Ame-riki in je od tam prinesel s seboj baje »be-lokranjskega amerikeškega duha«. Kakor izvemo iz dobro poučenega vira, se je ome-jil ta »amerikanski« duh pri gospodu mini-stru nabesedi »clearinghouse« (glej »Ju-tranje Novosti« od torka). Ko je prišel nam-rež g. minister v Newyork, je videl skoro na vseh voglih napisano besedo »Clearing-house«. In ko je prišel v Chicago, je videl zopet na vseh voglih zapisano »Clearing-house«. To se je ponavljalo v Clevelandu, v Pittsburgu itd. Na to je gospod doktor —

takrat še ni bil radikalni minister — da-jal nekemu ameriškemu Slovencu: »Vi, kdo pa je ta Clearinghouse? Jaz mislim, da mora biti to strašno bogat človek...«

— »Lile.« V »Jutranjih Novostih« se je spustil g. minister Zupančič na finančno po-lje in je zapisal med drugim v včerajšnjem uvodniku: »Moderne banke so tisti čudo-viti motorji, ki dvigajo splošni eksistenčni minimum, splošni eksistenčni »lile.« — Ko so to brale zjutraj ljubljanske zeljarice, so se vpraševale: »Ti, Katra, kaj pa je to — »lile«? Ali je to kakšne nove sorte la-ška solata? Trideset let že prodajam sola-to, pa še nikoli nisem nič slišala o tej sorti! Ampak jaz »lileta« ne bom prodajala! — Ne bom ga in ga ne bom! Uh, ta gospoda, saj pravim!«

— Grafičnemu radniku. V Zagrebu izhajajoče glasilo grafičnih delavcev »Grafični radnik« je v svoji zadnji šte-vilki z dne 10. marca objavila izzivalen pamflet, kakršnega bi se dandanes sramoval pač vsak najobskurnejši političen list. »Popovski kapital«, »ogromni tre-buh klerikalne gospode« in sličnih cvetk kar mgoli v tem pamfletu, ki vrhu svo-je neokusnosti prikazuje tako pirami-dalno nevednost pisca, da se mora člo-vek za glavo prijeti, da se najde na svetu še »strokovno glasilo«, ki objavi n. pr. ta-le stavek: »Od največjega gra-fičnega podjetja do skoro zadnje zadrug-e in hranilnice na vasi je še danes v rokah te parasitske bande.« Človek, ki je te besede zapisal, bi spadal med ode-ruhe pred 150 leti, med najhujše kapita-listične pijavke! Kot zaključek teh in podobnih budalosti poziva pisec na »ta-kojšnjo ustavitve« — vsega klerikalnega tiska. Kakor da bi bil te predpotopne modrosti zapisal kak mariborski Orju-naš. Resno odgovarjati na take klobasa-rije se pač ne splača, toda vprašati si dovolimo »Savez grafičnih radnikov«, od-kdaj je postalo njihovo glasilo političen list in kdaj da je dalo naše časo-pisje povod, da pusti uredništvo G. R. tako nesramno hujskati zoper naše časopisje, ki ni bilo v nobeni zvezi s mezdinimi gibanji, v kolikor ni Saveza v tem oziru vedno podpiralo, še več, da se uredništvo G. R. priključuje pamfletu in grozi z obustavljenjem dela v tiskar-ni in s tem z obustavljenjem listov — še pred volitvami? Tu torej tiči zajec v grmu. Na to naše vprašanje bi prosil od Saveza odgovor!

— Ne iščite dela v Nemčiji! Ministrstvo zunanjih poslov opozarja na prošnjo naše-ga generalnega konzulata v Berlinu vse one, ki hočejo potovati v Nemčijo po zasluž-ku, da so delavske in pridobitne razmere v Nemčiji vsled nizkega stanja nemške marke in vsled izrabljanja inozemskih delavcev ta-ko slabe, da delavcem mnogokrat prihranek celega leta ne zadostuje, da bi z njim po-krili stroške za povratek v domovino. Ker postanejo taki delavci le breme državi, ki nudi sama dovolj dela, se vsi oni, ki name-ravajo potovati v Nemčijo za zaslužkom, ostro svare in opozarjajo, da v lastno ko-rist opuste svojo namero.

— Borba invalidov. Ljuto borbo blje organizacija vojnih žrtv s prejšnjim načel-nikom invalidskega odseka, sedanjim še-fom oddelka za socialno politiko dr. Gor-šičem. Nedeljski občni zbor vojnih invali-dov je pokazal, kako nesocialno politiko vodi šef oddelka socialne politike radikal dr. Goršič. Padale so na zboru ostre ob-dolžitve in še ostreje grožnje. Zbor trpinov vidi v dr. Goršiču svojega sovražnika — ne samo nasprotnika. Brezprimerno intrigir-anje na vse strani in prelevitev iz izrazitega demokrata v klečeplaznega radikala mu je pač prinesla odlično mesto šefa oddelka za socialno politiko, nikakor pa ne ljubezni in vdanosti invalidov. Nekvalificirano obnaša-nje nasproti zastopnikom organizacije, brez-srčno ravnanje z invalidi, ki so mu službeno podrejeni, neizpolnjene obljube, neosnova-no zvrčanje neuspehov na druge, podira-nje tega, kar so nebirokratje s težavo po-stavili, protežiranje nekaterih oseb na ško-do drugih in sploh neumevanje social-nih potreb vojnih žrtv: vse to je bilo pred-met temperamentalnih govorov in ostrih pr-otestov užaljenih in ponižanih trpinov. Skle-nili so podvzeti vse legalne korake, da se mož s takimi manirami odstrani od tako važnega mesta, kakor je oddelak za social-no politiko. Na zboru je vladala odločnost, da se ta sklep izvrši, četudi z žrtvami, in enoglasno je bil izvoljen stari odbor, kate-rega bi se g. dr. Goršič tako rad znebil. In šef socialne politike je takoj poiskal žrtve, nad katerimi bi se maščeval za uničujočo obsodbo njegovega delovanja in mišljenja ter zahteval od dveh uslužbencev-invali-dov, katerima je občni zbor poveril odbor-niška mesta, da ta mesta takoj odložita, ker bi jih sicer postavil »odmah« na cesto. V bridki zvesti, da mora z borno plačo pre-živeti sebe — vojnega pohabljenca — in staro revno mater, se je eden udal, drugi z amputirano nogo pa se ni udal, in spisal se je protokol za disciplinarno preiskavo... Gospod dr. Goršič, šef oddelka za socialno politiko, ali se ne sramujete: na eni strani Vi, za Vami Vaš varuh pokrajinski namest-

nik, ob strani strog paragraf službene pragmatike in vsled lepih postranskih zaslužkov dobro situirani čin šefa oddelka za socialno politiko in na nasprotni strani: ubog pisarniški oficij z beraško plačo dva do tri tisoč kron, težko pohabljen vojni invalid na eni nogi, brez kritja! Tudi proti temu nasilstvu je organizacija vložila oster protest, ki bo zalogel, če ne danes, pa prihodnji teden. — Natančnejše poročilo prinese invalidsko glasilo »Vojni invalid«.

— Dom za nezaposlene služkinje v Zagrebu. Po Sloveniji potujeta in nabirata usmiljenki milodare za dom nezaposlenih služkinj v Zagrebu. Kako velevažen je ta zavod in kako hvalevredno to podjetje, se vidi iz dejstva, da pride v Zagreb ravno iz Slovenije na stotine zaslužka iskajočih deklet, katere pa ne najdejo na prvi hip ne strehe, še manj pa službe. Zapuščene in brez vsakega nasveta so dekleta izročene na milost in nemilost usodi. Tako se mnogokrat zgodi, da se dekleta prehlade in nalezijo boleznimi ali pa vsled bede moralno propadajo, za kar je v Zagrebu prilike prezadosti.

Razvidno je iz tega, da je tak zavod, kjer najdejo tuja dekleta skrbno zavetišče, kjer se jim ohrani zdravje in poštenost, silno važnega pomena. Naravno je tudi, da bo vsak gospodar bolj zadovoljen, dobiti v hišo poštenega, nepokvarjenega posla, nego nezanesljivo osebo. Važno je, da morejo iti dekleta brez skrbi iskat službe, ker najdejo tam telesno in moralno oporo in varstvo, da pa so tudi starši lahko brez skrbi za svoje hčerke, ker v tem zavodu zaposlene usmiljene sestre poskrbijo vse, tudi dobre in poštene službe. Vkljub temu naj pa velja stari slovenski pregovor: »Doma je doma, kdor ga spoštuje, ta kaj ima!« Vsem onim, ki na vsak način hočejo iti in spoznati svet, pa priporočamo »Dom za nezaposlene služkinje v Zagrebu.«

— Zahvala. Podpisani sestrice sva v kamniškem okraju nabirali darove za snujajoči se dom za nezaposlene služkinje v Zagrebu. Uspeh je bil tako velik, da se čutiva dolžni, izreči vsem blagim dobrotnikom prisrčno zahvalo. Predvsem se zahvaljujemo družini g. nadučitelja Horvata za ljubeznivi sprejem in pomoč, potem g. Borcu, g. Tribovski, g. dr. Dereaniju, g. dr. Sublju, g. dr. Polcu, g. Staretu in vsem drugim, ki so tako obilo in rade volje prispevali za dobri namen. Vsem skupaj Bog stokrat povrnil! S. Ana Čizelj, S. Evelina Matijević.

— Protestni shod državnih nameščenec v vpoškočev. Dne 10. t. m. se je vršil v Kočevju protestni shod državnih nameščenec in vpoškočev, katerega so se v izraz solidarnosti udeležili tudi železničarji. Po govoricah, ki so temeljito osvetlili nevdružne razmere, je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva: 1. Da vlada neodložno reši vprašanje službene pragmatike; 2. da vlada maksimiranje rodbinskih dokladov za nižje državne uslužbenke popolnoma ukine; 3. da vlada izplača enkratni nabavni prispevek v izmeri enomesečnih skupnih prejemkov za delno kritje že nastalih dolgov; 4. da vlada z novo uredbo izenači doklade zviša za 100%; 5. da se pravilnik k stanovanjskemu zakonu v tem smislu novelira, da se določi normativ poviškov za najemnine državnih nameščenec.

— Resnici na ljubo! Dne 9. t. m. je »Slovenec« v dopisu iz D. M. v Polju poročal o raznih tatvinah, potem pa omenil, da je tudi Ivan Lukec iz Spod. Kašija izkusil krasti na premikalnem kolodvoru, a da so ga opazili in pregnali. Prejeli smo obvestilo, da g. Ivan Lukec očitnega dejanja ni zakrivil, da je pri celi stvari sploh popolnoma neprizadet in je bil torej naš dopisnik v tem oziru napačno informiran.

— Is Poljan nam je včeraj škrat napravil Trojana. Shod se je vršil v Poljanah nad Školjo Loko.

— Obratno ravnateljstvo juž. žel. (personalni oddelak) v Ljubljani sprejme za prometno in transportno službo večje število uradniških in poduradniških pripravnikov in sicer kot uradniške pripravnike absolvente srednjih šol z maturo, ali njim sorodnih šol, poduradniški pripravniki pa morajo imeti dovršene štiri razrede srednje šole ali en letnik učiteljskega, ali pa dovršeno meščansko šolo. Nekolkovane, lastnoročno spisane prošnje je vpsolati na gornji naslov do 15. aprila 1923 s sledečimi prilogi: krstni in rojstni list, samski list, domovnico, nprstveno izpričevalo (ne nad 6 mesecev staro), zadnje šolsko izpričevalo in potrdilo o zaposlenosti v času od izstopa iz šole do sedaj. Prosilcev, ki niso izpolnili 18. leto, ne sprejememo.

— Umrl je na Jesenicah g. Alojzij Schrey, bivši poštar, lesni trgovec in posestnik, star 73 let.

— Društvo organistov in glasbenikov za Slovenijo naznanja vsem svojim članom, da se vrši njegovo glavno zborovanje v sredo, dne 21. marca 1923 ob pol 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Vzpored je razviden v osebnih vabilih, katere sprejmejo vsi člani pravčasno. — Ker bo zborovanje velike važnosti in zelo pomembno za organizacijo in je dovoljena polovična udeležba na železnih Slovenije vsem članom društva, se prosí polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

— Dražba travnika. Helena Bavdekova bo dajala svoj travnik na Barju v Črni vasi št. 1 pri Remžarju po javni dražbi v najem na Sv. Jožefa dan 19. t. m. ob 3. popoldne. 1448

— Tragikni dogodek v Sarajevu. V Sarajevu se je 9. t. m. pripetila tragikna nesreča. Dovršeni pravnik in tajnik Obrtne zveze Edo Ljubli je zjutraj dolgo spal. Klicat ga je prišel njegov 18 letni brat Julij in ker ni takoj vstal, je deček vzem revolver, da bi za šalo ustrelil. Toda revolver se je sprožil in krogla je Edo predrla lobanjo. Ko je deček zapazil kri, je skočil k bratu in mu z roko tiščal rano, obenem pa obupno klical na pomoč. Prihiteli so ljudje in zdravnik, a pomoči ni bilo več. Edo Ljubli je v nekaj minutah izdihnil. Pokojnik je bil splošno priljubljen in spoštovan mlad mož, ki se ni le sam šolal, ampak je skrbel tudi za svojega brata in sestro. Starši so že pred leti umrli.

— Velika nova palača v Zagrebu. Zagrebška Mestna hranilnica začne to pomlad graditi svojo lastno petnadstropno palačo na Jelačićevem trgu. V palači se uredi tudi velika moderna restavracija. Palača se zgradi tako, da bo skoz njo prehod v Vlaška ulico. Palača bo do prihodnjega puletja popolnoma dovršena.

— Razpisana sekundarska mesta. V poštnem zdravstvenega odseka za Slovenijo se razpisuje pet sekundarskih mest. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

— Poneverjenje pri državni blagajni št. 1 v Zagrebu. Preiskava je dognala, da je poneveril blagajniški oficij Marko Milinarič v Zagrebu iz državne blagajne temeljem ponarejenih pobotnic okroglo 150.000 Din. Denar je potrošil za družino in po raznih zabavah. V enem slučaju je poneverjeni denar delil s kontrolorjem Vodoglašcem, ki je pa dobljeno vsoto kasneje vrnil v državno blagajno. Preiskava je dognala, da je kontrola nad poslovanjem blagajne skrajno pomanjkljiva.

— Vsa stavbena podjetja in vsa stavbo-oddajajoča mesta se obveščajo, da naj vse proračune za načrtom za vodovodno-inštalacijsko stroko, glede novih stavbnih instalacij vpošljejo načelnstvu pokrajinske zadruge kleparjev, instalaterjev in kotlarjev v Ljubljani v roke g. Jakoba Babnika, inšt. Kapiteljska ulica št. 3. Glasom zadružnega sklepa se ne bode oziralo na ponudbe poslane posameznim obrtnikom.

— Zadruga kleparjev, instalaterjev in kotlarjev za Ljubljano in okolice v Ljubljani je imela dne 18. februarja 1923 svoj rodni občni zbor, kateri se je vršil glasom vpostavljenega dnevnega reda. V odbor so bili izvoljeni: Načelnikom g. Jakob Babnik, podnačelnikom g. Emil Ecker, odborniki za mesto: gg. Alojzij Smerkol, Peter Zitnik, Ivan Jeranič, Lovro Pičman in Al. Goršič. Odborniki za okolice: gg. Ivan Westner v Mostah, Primož Justin na Glincah in Josip Babšek v Rudniku. Namestniki: Ferd. Ferenc in Jurij Košar. Pregledovalci računov: Anton Gantar in Josip Remžgar, tajnik Viktor Fligl. Krovci, kateri so bili dosedaj včlanjeni, so izstopili, ker so si ustanovili lastno pokrajinsko zadrugo.

— Legitimacije za polovično vožnjo na državni železnici je dobilo več gg. uradnikov in vpoškočev. Knjižice ali legitimacije smo morali s 1. januarjem 1923 k finančnemu ravnateljstvu v II. nadstropju v Ljubljani predložiti in plačati pa je šele sedaj po 2 kroni. Skupna vsota se v Zagreb vpošlje. Da dobimo hitreje, je društvo vpok. učiteljskega po nadu. M. Brezniku vsoto položilo. Vsi oni gospodje, ki še niso 2 kroni pri finančnem oddelku v Ljubljani plačali, naj store takoj svojo dolžnost. Ravnateljstvo državnih železnic je šele pozneje finančni oddelku obvestilo, da je 2 kroni stroškov plačati za vsako legitimacijo.

— Jožefov semenj v Krškem se vrši v torek, dne 20. marca t. l.

— Opozorjamo na današnji oglas domače tvrde I. Gorec.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov tvrde Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloge na debelo in drobno Ljubljana, Breg šte. 20, ter Aleksandrova cesta šte. 1. 3322

Zahteve organizacije invalidov.

Invalidska skupščina izvršilnega odbora združenja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS v Ljubljani dne 11. marca 1923 v dvorani Mestnega doma v Ljubljani je sprejela sledeče resolucije:

1. Načelnik oddelka za socialno politiko dr. Goršič se naj odstavi, na njegovo mesto pa naj pride človek, ki bo bolj socialen in ki bo upošteval zastopnike organizacije.
2. Zahtevamo, da se nastavlja uradniki pri oddelku za socialno politiko po sposobnosti in ne po politični protekciji.
3. Zahtevamo, da se uzakoni takoj projekt invalidskega zakona, ki so ga sprejeli in pretresli naši zastopniki z bivšim ministrom dr. Žerjavom meseca septembra 1922.
4. Protestiramo proti ukinjenju brezplačnih voženj za naše združenje. Zahtevamo, da se takoj poveri ta pravica združenju nazaj.
5. Zahtevamo redno točno izplačevanje pokojnin in doklad.
6. Zahtevamo, da omogoči država šolanje vojnih sirot po zavodih.
7. Bolnica za tuberkulozne invalide se mora takoj ustanoviti in tuberkulozni spraviti iz invalidskega doma v Celju.
8. Prireditve v prid vojnim žrtvam naj se oproščajo vseh državnih taks.
9. Invalidom učencem in dijakom po zavodih se morajo izplačati polne učne doklade.
10. Invalidom naj se da pravica brezplačnega zdravljenja tudi za vse bolezni ki niso v skladu z vojno poškodbo.
11. Brezplačne obleke se morajo izdajati vsem revnim invalidom in ne samo onim, ki so po zavodih v državni oskrbi.

Tudi revnim vdovam in sirotam se mora podeljevati brezplačna obleka.

12. Da se vse trafike podelijo samo vojnim žrtvam pa tudi državnim uslužbenecem.

13. Zahtevamo za upravitelje invalid. domov vojne invalide.

14. Voj. žrtvam trafikantom se morajo odstotki dobička zvišati na 10 %.

15. Izvršnemu odboru se morajo dati primerni uradni prostori.

16. Ortopedska bolnica se mora takoj otvoriti in dograditi ambulatorij na Mirju.

17. Vse pogodbe s kinopodjetniki se morajo organizaciji še nadalje omogočiti in se jih ne sme zabraniti.

V Ljubljani, dne 11. marca 1923.

štajerske novice.

Š Trbovlje. Orjuna v Trbovljah se je ustanovila zadnja nedeljo. Zborovali so zaklenjeni v sobi pri Špancu. Posledice orjunskega izzivanja so se pokazale že v nedeljo večer, uspehi pa so zabeleženi na hrbitih novopečenih orjuncem. Umazan list, na katerem razlaga Orjuna svoj program, je sramota za gibanje, ki se imenuje narodno ali nacionalistično. Edinega sovražnika vidi v »klerikalizmu« z izjemo, da enkrat še pristavlja — »tuji kapitalizem«. Sramotnejšega in ubožnejšega spričevala si naše naprednjakstvo ni moglo izstaviti.

Š Umrla je dne 7. t. m. v Konjicah gospa Ivana Fric roj. Textor, soproga g. Aleksandra Frica, poduradnika finančne kontrole, zapustivši tri nedoročile otročičke. Pokopali so jo 9. t. m. ob zelo številni udeležbi. N. v. m. p.

Podrobna pridelitev cest. ulic in trgov posameznim voliščem v Ljubljani.

I. VOLISCE — Solski okraj — V MESTNEM DOMU.

Ambrožev trg, Poljanska cesta, Poljanski nasip, Cesta na Kodeljevo, Delarska ulica, Mesarska cesta, Zrinskega cesta, Domobranska cesta, Stroma-mayerjeva ulica, Stara pravda, Dr. V. Zarnikova ulica, Vojvode Mišića cesta, Ciril Metodova ulica, Ozka ulica, Kapiteljska ulica, Barvarska steza, Zivnozdravska ulica, barake pri klavnici, na Ambroževem trgu in Poljanski cesti št. 83.

II. VOLISCE — Magistratni okraj — NA MAGISTRATU.

Kopitarjeva ulica, Krekov trg, Strelška ulica, Za gradom št. 9 in 11, Strmi pot, Lončarska steza, Na stolbi, Vodnikov trg, Studentovska ulica, Grajska planota (Ljublj. grad), Semenška ulica, Lingarjeva ulica, Pogačarjev trg, Solski drevored, Pred škofijo, Mestni trg, Stritarjeva ulica, Cankarjevo nabrežje, Ribja ulica, Ključavničarska ulica, Krojaška ulica, Pod trančo, Stari trg do št. 19, Vodna steza, Sv. Jakoba nabrežje št. 17, baraka Cankarjevo nabrežje.

III. VOLISCE — Sentjakebski okraj — volivci od A—L V ŠENTJAKOBSKI SOLI.

III. a VOLISCE — Sentjakebski okraj — volivci od M—Z — V ŠENTJAKOBSKI SOLI.

Sv. Florijana ulica, Zatiška ulica, Sv. Jakoba trg, Sv. Jakoba nabrežje št. 89 in 41, Trubarjeva ulica, Pred prulami, Na prulah, Zvezdarska ulica, Zabajk, Rožna ulica, Hrenova ulica, Vožarski pot, Ulica na Grad, Reber, Osojna pot, Sodarska steza, Karlovška cesta, Merosodna ulica, Tesarska ulica, Zvonarska ulica, Sredina, Privoz, Gruberjevo nabrežje, Za Gradom št. 1, 3 in 4, baraka na Prulah, Stari trg od št. 20 do konca.

IV. VOLISCE — Krakovo in Trnovo — volivci od A—L — V SOLI NA COJZOVEM GRABNU.

IV. a VOLISCE — Krakovo in Trnovo — volivci od M—Z — V SOLI NA COJZOVEM GRABNU.

Cojzova cesta, Emonska cesta, Mirje, Vrtna ulica, Rečna ulica, Cerkevna ulica, Kolezijska ulica, Kopališka ulica, Zeljarska ulica, Karunova ulica, Vogelna ulica, Pri brvi, Razpotna ulica, Trnovska ulica, Trnovski pristan, Konjušna ulica, Pred konjušnico, Cesta v mestni log, Zelena pot, Stranska pot, Jeranova ulica, Na mivki, Pot na pasji brod, Cesta na loko, Opekarska cesta, Mala čolnarska ulica, Velika čolnarska ulica, Veliki stradan, Cesta dveh cesarjev, Pot na Rakovo jelšo.

V. VOLISCE — Dvorski okraj, zapadni del — volivci od A—L — V DRŽAVNI SREDNJI TEHNIČNI SOLI.

V. a VOLISCE — Dvorski okraj, zapadni del — volivci od M—Z — V DRŽAVNI SREDNJI TEHNIČNI SOLI.

Jurčičev trg, Zidovska ulica, Čevljarska ulica, Turjaški trg, Gosposka ulica, Breg, Salendrova ulica, Križevniška ulica, Valvazorjev trg, Rimska cesta, Gorupova ulica, Aškerčeva cesta, barake ob Aškerčevi ulici, Marmontova ulica, Lepi pot, Na blivju, Tržaška cesta, Tobačna ulica, Glinška ulica, Zadružna ulica, Pred Igriščem, Igriška ulica št. 10 in 11, Bleiweisova cesta št. 4, baraka ob Bleiweisovi cesti št. 6, Simon Gregorčičeva ulica št. 3 in 11, Gradišče št. 12, 14, 15 in 17, Hilberjeva ulica št. 8, 5 in 7, Vogova ulica št. 7, 10 in 12, Kongresni trg št. 11, Dvorni trg.

VI. VOLISCE — Dvorski okraj, vzhodni del — V DRŽAVNI REALKI.

Wolfova ulica, Kongresni trg brez št. 11, Gledališka stolba, Gledališka ulica 1, 2 in 4, Vegova ulica št. 2, 4, 6 in 8, Soteska, Hilberjeva ulica št. 2, 4, 6, 8, 10 in 12, Gradišče 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 in 13, Simon Gregorčičeva ulica št. 4, 16 in 18, Bleiweisova cesta brez št. 4 in 82, Zagata, Igriška ulica št. 6, Levstikova ulica, Erjavčeva cesta, Nunska ulica, Vrtača, Cesta na Rožnik, Pot v Rožno dolino, Večna pot, Šubičeva ulica, Muzejški trg, Knaflijeva ulica, Selenburgova ulica, Aleksandrova cesta št. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 in 17, Marijin trg št. 1, 2 in 3, Beethovnova ulica brez št. 15 in 16, Prešernova ulica št. 1, 3, 5, 7, 9 in 11.

VII. VOLISCE — Kolizejski okraj — V I. DRŽ. GIMNAZIJI V TOMANOVI ULICI.

Aleksandrova cesta št. 10, 16, 20, 22, 24 in 26, Pod turnom, Pleiweisova cesta št. 82, Beethovnova ulica 15 in 16, Gledališka ulica št. 7 in 10, Gajeva ulica, Tomanova ulica, Kolizejska ulica, Gosposvska cesta, Cesta na gorenjsko železnico, barake na sejnišču, Krsnikova ulica, Dunajska cesta, leva stran, barake ob Dunajski cesti, Hranilnična cesta, Vodovodna cesta št. 1, 24, 26 in 28, Za Bežigradom.

VIII. VOLISCE — Kolodvorski okraj, zapadni del — V JUSTIČNI PALAČI.

Dunajska cesta, desna stran, Prešernova ulica, desna stran, Marijin trg št. 4, Frančiškanska ulica, Dalmatinova ulica, Sodna ulica, J. Trdinova ulica, Cigaletova ulica, Miklošičeva cesta, Pražakova ulica, Dovozna cesta, Pokopališka cesta, Linhartova ulica, Sv. Petra cesta do št. 12, Sv. Petra nasip do št. 11, Obrežna steza, Kolodvorska ulica, leva stran, barake ob predilnici in Dovozni cesti.

IX. VOLISCE — Kolodvorski okraj, vzhodni del — NA DRŽ. UCITELJSKO.

Kolodvorska ulica, desna stran Cesta na juž. železnico, vagoni na kolodvoru, barake ob Resljevi cesti, Prečna ulica, Komenskega ulica, Slomškova ulica, Resljeva cesta, Copova cesta, Sv. Petra cesta od št. 12 do 48 na desni ter od 13 do 53 na levi strani, Sv. Petra nasip št. 13 do 47, Karl Kotnikova ulica.

X. VOLISCE — Kolodvorski okraj, vzhodni del — V SOLI NA LEDINI.

Sv. Petra cesta od 48 ozir. 55 do konca, Sv. Petra nasip od št. 49 do konca, Stanko Vrazov trg, Radecega cesta, Metelkova ulica, Tabor, Na Friskovcu, barake istotam, Vojška ulica, Prisojna ulica, Usnjarska ulica, Škofja ulica, Vrhovčeva ulica, Hirska ulica, Ahaceljeva cesta, leva stran, Hrvatski trg, Župnijska ulica.

XI. VOLISCE — Vodmatski okraj — V UBOZNICI V JAPLJEVI ULICI.

Sv. Martina cesta, Med hmeljniki, Korytkova ulica, barake ob Martinovi cesti, Vagoni pri sv. Križu, Jenkova ulica, Japljeva ulica, Bohoričeva ulica, Poljska cesta, Vodmatski trg, Stara pot, Zavrti, Ravnikarjeva ulica, Zalokarjeva ulica, Cegnarjeva ulica, Ahaceljeva cesta št. 10, Holzapfiova ulica, Zaloška cesta.

XII. VOLISCE — Predkraji — NA VOJASKEM STRELISCU OB DOLENJSKI CESTI.

Hradecega vas, Dolenjska cesta, Orlova ulica, Rakovniška ulica, Galjeva, Ižanska cesta, Hauptmanca, Crna vas.

XIII. VOLISCE — Spodnja Šiška — V DESKI SOLI V SPODNJI ŠISKI (desno).

Spodnja Šiška, volivci z začet. A—L. (Tuš barake in vagoni.)

IV. VOLISCE — Spodnja Šiška — V DESKI SOLI V SPODNJI ŠISKI (levo).

Spodnja Šiška, volivci z začet. M—Z. (Tuš barake in vagoni.)

čemu to izvijanje?

Gospodje od NLS! — Iz vaše »izjave« v sobotnem »Ljudskem dnevniku« je razvidno, da se čisto po nepotrebnem nekam sumljivo izvijate v zadevi razpisa nagrade v znesku 100.000 K za dokaz resnice, da je sedanja dr. Šusteršičeva politična akcija iz Belgrada denarno subvencionirana. V javnosti hočete napraviti vtis, da vam je pri vaših skromnih finančah (Bogu bodi potoženo!) težko založiti kar 100.000 K.

Gospodje! Na to bi bili prvi pomislili dne 15. februarja t. l., ko ste nagrado razpisali, drugič se pa prav nič ne kapriciram na to, da bi morali vi deponirati baš denar. Založite mi hranilno knjižico, ali bančno menico ali bančno garancijsko pismo vse dotlej, dokler vam pred sodiščem ne dokažem »Slovenčevih« trditev. Vam se ja ni treba bati ničesar, ker ste tako čisti, da vam živ krati ne more dokazati, da bi dobivali kak denar itd., itd.

To priznate, kaj ne, da more o mojih dokazih sklepati in odločiti edinole — s o d i š č e! Dokler pa ni denar ali protivednost za 100.000 K deponirana po izvestnem subjektu, toliko časa z dokazilnim materijalom pred sodišče ne morem.

Ne slepomžite torej in ne dokazujte celo pri tej stvari, da niste niti v obljubah, niti v dejanjih eseslarji, kakor je bilo pred kratkim zapisano v vašem lastnem glasilu. Deponirajte vsoto in mir besedi, dokler ne bo sodišče reklo svoje odločilne besede.

Franca Žužek.

Zaprisega ljubljanskega župana.

Ljubljana, 13. marca.

V lepo okrašeni dvorani mestnega magistrata je danes ob 11. dopoldne zaprisega pokrajinski namestnik Ivan Hribar ljubljanskega župana dr. Ljudevita Periča. Pri prisegi so bili navzoči skoraj vsi občinski svetovalci in magistratni uslužbeni.

Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je nagovoril župana rekoč, da je kralj dne 6. marca 1923 potrdil izvolitev ljubljanskega župana. Vlada tajnik dr. Bogataj je prečital besedilo prisega, nakar je župan prisegel.

Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je nato bral govor, v katerem je čestital županu. Povdarjal je, da čakajo mestno občino velike naloge, ki niso lahke. Mesto je počasi napredovalo, potreben je krepkejši napredek. V gospodarskem oziru so potrebne nove kanalizacije, nove vodovodne naprave, nove razsvetljave; pereče je vprašanje novega vodovoda in električne centrale.

Na vrata mestne uprave trka socialno vprašanje, v katerem je občina tudi zainteresirana, čeprav ima glavno rešitev država. Težkoče bo mestni upravi delalo finančno vprašanje. Prava pot davčne obremenitve se bo morala dobiti, da se ne bo s preveliko preobremenitvijo ubila industrija, da si velja načelo, da naj gospodarsko močnejši podpre šibkejšega. Pokrajinski namestnik je priporočal na to varčnost. Prospevanju mestnih podjetij naj se posvečuje največja pazljivost. Vlada bo občino podpirala. Končno je pokrajinski namestnik izrazil željo, naj se ozira tričetrtinska večina tudi na manjšino.

Iz govora ljubljanskega župana: Po govoru pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja je govoril župan dr. Perič, ki je med drugim izjavil:

Gospod pokrajinski namestnik! Drugeč si stojiva nasproti, ko prisegam prestolu kot ljubljanski župan. Odkrito moram reči, da je po prvi moji prisegi občinski svet z vso požrtvovalnostjo delal v blagor mesta Ljubljane. Občinski svet se je pa razpustil in v teh desetih mescih, ko se je zopet sestavil, je trpela občina ogromno škodo.

Rešiti se morata pred vsem težki krizi: stanovanjska in prehranjevalna. Država je dolžna, da z materijelnimi sredstvi prisloži na pomoč občini pri omejitvi stanovanjske bede in pri ureditvi cenene prehrane nižjih slojev. Vlada mora graditi tudi sama gotova poslopja: vojašnice in urade, ker n. pr. vojašnice, ki so stale občino toliko denarja, ne prinašajo občini nobenih dohodkov.

Ker ni občinski svet posloval, tudi nima Ljubljana še moderne klavnice in hladilnice, ki bi že stali, če bi ne bil bivši občinski svet razpuščen. Skrbeti se mora tudi za zadostno in ceneno električno silo; treba bo nove mestne hiše, moderne službene pragmatike in preskrbe ubožcev. Končno je zagotovil popolno nepristranost v svojem poslovanju. (Živahno pritrjevanje in ploskanje. Živijo klici.) Pokrajinski namestnik Ivan Hribar se je na to obrnil, rek: »Z Bogom! in odšel iz dvorane.

Gospodarstvo.

g Železniška konferenca v Ljubljani. Dne 15. marca se sestane v Ljubljani posebna mednarodna železniška konferenca, ki ima nalogo določiti letni vozni red na železnicah. Konferenca se udeležijo železniški strokovnjaki iz Jugoslavije, Italije, Avstrije in Bavarske. Za Avstrijo prispe na konferenco zastopstvo državnih železnic iz Beljaka in Gradca.

g Osnovanje Glavne kreditne zadruge. Iz Belgrada poročajo, da se je Glavni združni savez v Belgradu odločil, da namesto Glavne kreditne banke osnuje Glavno kreditno združbo. Osnovanje se bo izvedlo ob priliki sestanka upravnega odbora, ki se vrši koncem tega meseca. S tem bi dobilo celokupno naše združništvo svoje denarno vrediče.

g Zamenjava denarja v Izpraznjeni Dalmaciji. Komisija finančnega ministrstva za izmenjavo denarja v tretjem pasu Dalmacije, ki so ga Italijani te dni izpraznili, je izvršila potrebne priprave in se prične sedaj zamenjava po določbah, ki so bile v veljavi za prvi in drugi pas. Do vsote 100.000 kron se bodo zamenjale 4 krone za 1 Din, nad 100.000 K pa 6 kron za 1 Din. Po računu finančnega ministrstva bo znašala vsota zamenjanega denarja 50 do 60 milijonov kron.

g Vinski trg. Položaj na vinskem trgu je neizpremenjen. Izvoza sploh ni nobenega. — V Dalmaciji so prodali pretekli mesec le par sto hl vina. Cena za navadna vina so od 120 do 130 K za stopinjo, za boljša vina okoli 150 K. Bela vina plačujejo z ozirom na kakovost od 125 do 140 K stopinjo. — Iz Hercegovine poročajo, da so boljša vina že skoro razprodana. — V Srbiji so cene vinu od 2 do 4 Din, na Hrvaškem 2 do 2 Din 50 nar. a v Vrhovcih 1 Din 50 nar. do 2 Din za li-

ter. Povpraševanje po vinu je tudi v Srbiji zelo slabo.

g Živinski trg. Na zadnji zagrebški sejem so prignali veliko živine. Od tujih kupcev je bilo mnogo Italijanov, ki so pa manj kupovali nego običajno. Cene za kg žive teže: volj II. vrste 10.50 do 12.25, III. vrste 7 do 8, bosanski volj II. vrste 8.50 do 9.50, III. vrste 4.50 do 7.50, krave domače II. vrste 9 do 10.75, III. vrste 4 do 6.50, mlada živina 9 do 9.50, teleta I. vrste 13.50 do 15, II. vrste 12 do 13, svinje I. vrste 25 do 26.75, II. vrste 21.75 do 23.75, III. vrste 13.75 do 20.50. Seno se je tržilo po 175 do 200, detelja 825, slama 125 do 137.50 za 100 kg. Cene v dinarjih.

g Trgovina s perutnino in jajci. Na domačih trgih so cene puranu 100 do 150 Din, kokošim 40 do 60 Din. V Italiji: par piščancev 7.50 do 8 lir, stare kokoši kg 8 do 8.50 lir; piščanci kg 10.50 do 11 lir, race 7.50 do 8 lir. — Jajca so se pocenila. Splošna cena je od 1.25 do 1.50 Din. V Bački stane jajce 1.10 Din, v Banatu 1 Din, v Sremu 1.10 Din, v Sloveniji 1.20 Din, v Srbiji 1 Din, v Bosni 95 par. — V Švici in sicer v Curihu stane zaboj jajc, v katerem je 1440 kosov: slovenskih 145, bačkih 125 do 138, banatskih 130 do 132, sremskih 134 do 136, srbskih 130 do 132, bosenskih 118 do 120, bolgarskih 135 do 140 švicarskih frankov. — Na Francoskem plačajo 1000 komadov jugoslovanskih jajc, postavljenih v Pariz povprečno 320 do 370 francoskih frankov.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žito sledeče cene: Pšenica 447.50 Din, ječmen 315 Din, oves 390 Din, koruza 240—250 Din, rižol 450 Din, pšenična moka št. 0 650 Din, št. 8 237.50 Din, mekinje 160 Din.

g Naš dinar v Trstu. V Trstu notira naš dinar 21.30—21.60 lir (za 100 Din).

g Francoska produkcija železa l. 1922. Produkcija francoske železne industrije v l. 1922 je znašala skupaj 5128 milijonov ton. Jekla pa je producirala Francija l. 1922 4471 milijonov ton.

g Produkcija sladkorja v Češkoslovaški je znašala v letošnji kampanji 7.163.780 meternih stotov, lanske leto pa samo 6.625.201 meterski stot.

g Zvišanje prevoznine na grških državnih železnicah. Grške državne železnice so zvišale vožnje za 40% v drugem razredu ter 25% v tretjem razredu za potnike ter 70% za prevoz prtljage.

BORZA.

Curih, 13. marca. Devize: Pešta 0.1725, Berlin 0.0258, Italija 25.62, London 25.23, Newyork 536, Pariz 32.40, Praga 15.93, Dunaj 0.00745, Sofija 3.12, Belgrad 5.60, Varšava 0.00117. — Valute: n. a. K 0.0075.

Zagreb, 13. marca. Devize: Pešta 3.25—3.30, Berlin 0.47—0.49, Italija 4.81, London 476—477, Newyork 97.50—100, Pariz 605, Praga 2.97—3., Dunaj 0.14, Zürich 18.55. — Valute: dolar 99.50.

Rdečarmejci rešili cerkev pred komunisti.

Kakor smo že javili, je bila sovjetska vlada izročila katedralno cerkev v Batumi »Zvezi komunistične mladine«, katera vodi brezbožniško propagando v Rusiji. Zveza kom. mladine je iz cerkve napravila kino. Šesti dan po predaji, zvečer, ko se je bila začela predstava, so vdrli v to cerkev verniki s pomočjo vojakov sovjetske rdeče armade, pometali pobaline od »Zveze kom. mladine« iz cerkve kakor tudi spodili ostalo publiko; zraven tega pa pometali ven tudi ves inventar omenjenega društva. Oblast je poslala oddelek vojakov, da štiti kom. mladino, toda tudi ta oddelek je potegnil z verniki. Nato se je odposlala v Moskvo telegrafična prošnja, da naj se cerkev pusti v rokah episkopalne uprave. Vlada je odgovorila: »Ako batumske cerkve ne zadoščajo potrebam vernikov, odrejamo, da se biva soborna (katedralna) cerkev odvzame Zvezi kom. mladine in zopet izroči občini vernikov.« Tudi iz ostalih delov Rusije se poroča, da stoji rdeča armada povsod na strani vernega naroda in da se nejevolja zoper najnovejši brezverski kurs vlade tudi med sovjetskimi čezdaljebolj očituje.

pr Logaritmi. Petdecimalne, logaritmične in gonijometrične (trigonometrične) tabele. Sestavil Alojzij Sodnik. V Ljubljani, 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 22 Din. — Logaritmi so logaritmi in o njih se ne da veliko povedati. Danes, ko so izračunani, je lahkota z njimi operirati. Kar pa daje Sodnikovim logaritmom posebno vrednost, je krasen, obširen, poljuden uvod, ki lahko tudi vsakega nematematika uvede v pojmovanje logaritmov in v računanje z njimi. Ta uvod je boljši kot še tako točna razlaga profesorjeva, ker je nazorna, praktična in temeljita. Dijak pa se bo posebno veselil zadnjega dela te matematične knjižice, namreč praktičnih tabel iz matematike in fizike. S koliko trudom si je dijaštvo sestavljalo te formule in še ni bilo gotovo, da ni napravilo kake napake pri sestavljanju. Sedaj pa ima svojega »freunda«, ki mu je marsikatera šolska naloga hvaležna. To je kompandij vsega, kar sicer obtežuje spomin in je tu zbrano v koncizni obliki na par straneh. Najdemo tabelo o umrljivosti, Paskalov trikotnik, II — funkcije, različne hitrosti, tabelo o gostoti, o trdnosti, razne koeficiente, temperature, di-

menzije in konstante zemlje, planetni sistem, solnčno deklinacijo, krajevne koordinate, razne mere tujih držav itd. Jako uporabna in v praktičnem oziru zelo priporočljiva knjiga so Sodnikovi Logaritmi.

Ljubljanske novice.

Ij Volivni shod SLS za šolski okraj v Krekovi prosveti dne 13. marca zvečer je bil prav dobro obiskan. Kandidat SLS dr. Gosar je povdarjal nujno potrebo krepkega nastopa slovenske Ljubljane za samoupravo Slovenije. Povdarjal je, da gre v sedanjem volivnem boju za to, da se izreče tudi Ljubljana za avtonomijo Slovenije, katere odločna zastopnica in boriteljica je SLS. Izvajanja kandidata SLS dr. Gosarja je zbor živahno pozdravil. Tajnik vodstva SLS za Ljubljano Žužek je v humorističnem govoru opisal zle posledice sedanjega centralizma za Slovenijo in posebno še za Ljubljano. Z navdušenimi klici: »Živijo SLS! Živijo samouprava Slovenije! Živijo dr. Gosar! so se zborovalci razšli.

Ij Protestno zborovanje železničarjev. V petek, dne 16. marca ob 19. uri se vrši v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani protestno zborovanje, ki ga priredijo vse železničarske organizacije s sodelovanjem organizacij javnih nameščencev. Shod bo pokazal solidarnosti vseh kategorij železničarjev in državnih nameščencev ne glede ali so aktivni ali vpokojeni. Pričakovati je vsestransko obilno udeležbo. — Sporazumljene železničarske organizacije in OZ javnih nameščencev in vpokojencev.

Ij »Ljubljana je nazadovala«. V večeršnjem svojem pozdravnem govoru na novega ljubljanskega župana je g. pokrajinski namestnik dejal med drugim, »da je Ljubljana nazadovala«. — Ni čuda, če je pa ves ta čas sedel na stolu pokrajinskega namestnika g. Ivan Hribar!

Ij »Napredni blok« v Ljubljani. »Napredni blok« špara svoje »sile« za zadnji teden volivne borbe. Tako nekako smo brali v »Jutru«. Mi tej varčnosti sil ne ugovarjamo, ker varčnost je lepa reč, da se prihrani še kaj za nazadnje. Ampak ta teden so se stari »napredni« gospodje le splašili. Pobrali so stare svoje palice, zavili se v debelo flanelo in v še debelejšo kožuho in so odšli popoldne v »Tivoli«. »Also wissen Sie, die alten Herren sangen in Tivoli spazieren.« Vsa gospodje je nosil roke na hrbtu navzkriž, — also wissen Sie, das ist wegen dem Asthma und der verdammten Husterei — za vsakim gospodom pa je marširal kuštrav lovski cucek. Tako so se napredni gospodje zbrali v blok s svojimi lovskimi cučki vred — und haben sehr lebhaft diskutiert und debatiert und gestikuliert — kolikor jim je to dovoljeval giht in revmatizem in astma, po domače naduha. Zvečer pa je šel celokupni »napredni« tivolski blok deloma »zum Ferlinz«, deloma »zum Strukelja«, deloma »zum Kauzhiz«. Pa je uganil »napredni ljubljanski blok« kljub gihtu in revmatizmu, — dass es doch beim Ferlinz die grössten Portionen gibt für die Herren. — In ko so stari gospodje povečerali — ihre »grössten Portionen«, — so dejali: »No, Sie Herr Kandidat, erzählen Sie uns was!« Gospod kandidat so vstali, nekoliko zvilj svo hrbet, natočili še par kapljice »ta rdezhaga« v kvoj »kozarac« — gospod so namreč vnet Jugoslovani — in so rekli: »Also geh' mr k Cinkolet, dort ist der cviček viel besser und dort kommen wir alle zusammen!« In res, ko so prišli tam skupaj, je gospod kandidat citiral Schillerjeve verze: »Er zählt die Häupter seiner Lieben — Und sieh', es sind statt sechse — sieben!«

Ij Volivni sestanek naprednega bloka za vodmatski okraj se je vršil včeraj zvečer v Zupančičevi gostilni na Ahacljevi cesti. Zborovalci so ugotovili, da se dobi pri Zupančiču prav dobro vino in po ceni večerja.

Ij Volivni shod JDS pri »Mraku« v Ljubljani na Rimski cesti dne 12. t. m. je bil prav dobro obiskan. — Ta dan je bil namreč pondeljek...

Ij Demokratske cvetke. Včeraj zvečer je dr. Puc reševal napredno idejo v gostilni pri Košaku. Najbolj ga je jezilo, da so napredni elementi zagrešili veliko historično napako, ker niso po prevratu agresivnih klerikalcev pbešili. Izrazil je svoj strah nad morebitnim razočaranjem dne 18. marca v Ljubljani. Solstva, pravi, za katerega bi dali klerikalci vse, naprednjaki nočejo dati iz rok, ker hočejo deco vzgajiti po jugoslovansko. Govornik pozna dva naroda, slovenskega in jugoslovanskega. Nato je govoril v splošno zabavo še zastopnik ljubljanskih mesarjev, ki je z mesarsko originalnostjo ubijal klerikalnega zmaja, ki še vedno spi v »podstrešju« Jugoslovanske tiskarne in mirno smrči.

Ij »Demokrati streljajo na radikale« — tako se glasi naslov »strašnega telegrama« iz Belgrada na »Jutranje Novosti«. — Ljubljancem je so pa rekli: »Radikali pa streljajo kozle!«

Ij Oljka za cvetno nedeljo. Vsem prijateljem naše organizacije osobito vsem župnim uradom naznanjamo, da bodo članice Slovenske krščanske žen-

ske zveze prodajale oljne vejice in »icer« v dobrodelne namene. Redna nepretrgana prodaja se bo vršila od 14. marca naprej in do cvetne nedelje. Stojnice, ki so označene z napisom Slov. kršč. ženske zveze, se bodo nahajale na sledečih mestih: a) ob frančiškanskem mostu, nasproti Majerja, b) ob Jubilejnem mostu pri Jugoslovanski tiskarni, c) Vodnikov trg ob Jugoslovanski knjigarni, d) pred stolnico (med škofijsko palačo in stolnico), e) pri tobačni tovarni, f) pri St. Peterski cerkvi. Župnijskim uradom se bo oljka oddajala na Vodnikovem trgu ob Jugoslovanski knjigarni. Nesite v svoje domove ta stari simbol sreče in mira. — Predsedstvo.

Ij Smrtna kosa. V nedeljo dopoldne je umrl v tukajšnji bolnici g. Frane Lang, državni hidrotehničar pri Generalni inšpekciji voda v Ljubljani. Pokopali so ga včeraj popoldne.

Ij Poročil se je g. Josip Trautnik, učitelj tehniške srednje šole z gospodično Ivanko Golijevco.

Ij Slovenska krščanska ženska zveza vabi svoje članice k predavanju v Krakovo prosveto, ki se vrši danes ob pol 8. uri zvečer. — Tajnica.

Ij Krekova prosveta. Zveza uradnic in trg. nastavljenk ima predavanje danes ob pol 8. uri zvečer. Vabljeni so vse naše članice in tudi članice drugih ženskih društev. Pridite polnoštevilno. — Odbor.

Ij Prosveta Krakovo-Trnove vladno vabi na predavanje, ki se vrši danes ob pol 8. uri zvečer v Kolizejski ulici št. 1.

Ij Predavanje o vrtnarstvu. V četrtek, dne 15. t. m. predava v Mladiki ob 8. uri zvečer gosp. kmet. svet. V. Rohman: »O pogojih za uspešno vrtnarstvo.« Vabijo se člani sadlarskega in vrtnarskega društva ter prijatelji vrtnarstva.

Ij Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši javna odobrova seja danes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritično, desno.

Ij Trgovske bolnišnice in podporno društvo v Ljubljani nam pošilja dopis, s katerim naznanja, da je Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu z odlokom št. 912/23 razpustil dosedanje 88 let obstoječe Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Ljubljani. Z ozirom na to sklicuje društvo v četrtek, dne 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma izredni občni zbor. Kot prva in glavna točka dnevnega reda je sklicanje o stalšču članov napram temu ukrepu. Ker je ta občni zbor izredne važnosti, se pričakuje polnoštevilna udeležba.

Ij Epilog dogodkom v Marezigh. V izložbi Matične knjigarnice na Kongresnem trgu št. 9 se nahaja silna marezighanskih žrtve pred tržaško sodnijo. Za časa občinskih volitev v Marezigh so fašisti požgali okoli 40 hiš, ubili tri naše kmete in sedaj je tržaško sodišče obsodilo nedolžne žrtve fašistovske provokacije na večletno težko ječo. Naravnost vnebovpijoča krivica italijanske pravice je dvojna mera, ki se je poslužuje blapci fašistovske vlade — tržaški sodniki. Takoj v začetku obravnave so oprostili vse fašiste, krivce onih dogodkov na podlagi neke amnestije, ker so baje branili »svojo nacionalno stvar«, medtem ko se naše kmete, ker so branili svoje življenje, imetje in svojo narodno čast ter v silobranu ubili par fašistov, obsodili na večletno težko ječo. Cenjeno občinstvo opozarjamo na izloženo sliko.

Ij Umrli so v Ljubljani: S. Bogoslava Katarina Drevnšek, usmiljenka, 23 let. — Fran Hudobivnik, posestnik, 67 let. — Neža Verbič, sirota, 23 let. — Marija Sporn, posestnikova žena, 58 let. — Ivana Otčič, živilja, 48 let. — Jernej Novak, zasebnik, 78 let. — Franja Rant, žena železn. mizarja, 33 let. — Fran Poljšak, gostilničar, 65 let. — Neža Stojan, kočarjeva hči, 33 let. — Barbara Grum, kleparjeva vdova, 85 let. — Cecilija Pečar, posestnikova hči, 4 mesece. — Ema Colloretto, mestna uboga, 80 let. — Jakob Svetina, bivši zidar, 57 let. — Ivan Dolar, sin rudn. paznika, pet let in pol. — Alojzija Tudična, železničarjeva žena, 42 let. — Herbert Hofleitner, kuharčin sin, 11 dni. — Lucija Remec, kočarjeva žena, 62 let. — Maksimilijana Lang, umobolna zasebnica, 46 let. — Fran Simerl, kočar, 51 let. — Janez Brezar, občin. ubožec, 76 let.

Ij Tedenski zdravstveni izkaz. V času od 4. do 10. marca t. l. je bilo v Ljubljani 23 rojenih, 1 rojstvo je bilo naknadno prijavljeno, mrtvorojena 2. Umrlo je v tem času 35 oseb, od tega 17 tujcev; naknadno naznanjeni so bili 4 smrtni slučaj. Vzrok smrti v 2 slučajih življenska slabost, v 7 jetika, v 2 pljučnica, v 1 trebušni legar, v 3 rak, ostalo druge bolezni.

Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. V času od 4. do 10. marca t. l. so bili prijavljeni naslednji slučaj nalezljivih bolezni: 3 slučaji škrlatice, 1 trebušni legar, 3 influence.

Ij Trboveljski premog in drva ima stalno v zalogi vsako množino Družba Mirja, Ljubljana, Kralja Petra trg 8, tel. 220. 1222.

Cerkveni vestnik.

c Kongregacija gospodov pri Sv. Jožefu ima nocoj ob polosmi uri shod v dvorani Metatom. Predava g. profesor dr. Ehrlich. Polnoštevilno!

c Člani Moške in mladeniške Marijine družbe Križanke. Pozor na sestanek nocoj ob 8. uri v družbeni dvorani. Važno!

Narodno gledališče.

OPERA.

Sreda, 14. marec: SEVILJSKI BRIVEC. Red A. Četrtek, 15. marca: JENUFA. Red B. Petek, 16. marca: VRAG IN KATRA. Red B. Sobota, 17. marca: TOSCA. Red C. Nedelja, 18. marca: VRAG IN KATRA. Izven. Pondeljek, 19. marca: GORENJSKI SLAVČEK. Izv.

DRAMA.

Sreda, 14. marca: UGRABLJENE SABINKE. Red B. Četrtek, 15. marca: OTHELLO. Red C.

Obč. 16. marca: Zaprto.
Obč. 17. marca: ZA PRAVDO IN SRCE. Red A.
Obč. 18. marca: Ob treh popoldne: MADAME
SANS GENE. Izven.
Obč. 19. marca: Ob treh popoldne: ZA PRAV-
DO IN SRCE. Izven.

Ljudski oder

Vprizarjanje PASIJONA v desetih slikah. Pri-
redil F. S. Finžgar. Gostuje g. Edvard Gregorin,
lan narodnega gledališča v Ljubljani. Pri tej upri-
oritvi nastopi nad 70 oseb. Dekoracije so deloma
ove, deloma prenovljene.

Predstave se vrše:

V nedeljo, dne 18. marca ob treh popoldne,
v ponedeljek, dne 19. marca ob pol 8. svečer,
v soboto, dne 24. marca ob pol osmih svečer,
v nedeljo, dne 25. marca ob treh popoldne.

Predprodaja vstopnic za predstave dne 18. in
19. marca od srede naprej vsak dan od 5. do 7. ure
popoldne in na dan predstave od 9. ure popoldne
naprej do začetka predstave.

Prosveta.

pr. Lucija Marija Škerjanc je bres dvoma
slem prvih slovenskih kompozitorskih talentov.
Njegovi, do sedaj izvajani samospeli, so našli po-
nos, kjerkoli so bili še izvajani, največje prizna-
nje in posebno zagrebška kritika, se je najlaska-
veje izrazila o njih, ko jih je pel operni pevec
Betetto na svojem zadnjem koncertu v Zagrebu.
G. Škerjanc ima v rokopisu tudi več klavirskih
del. Izmed teh igra 4 klavirske skladbe slovenski
klavirski virtuoz g. Anton Trost, na svojem kon-
certu v četrtak, dne 15. t. m. v Filharmonični dvor-
ni. Škerjancove 4 klavirske skladbe so štiri
kratke kapresije, izredno zanimive in zasnovane
popolnoma v moderni smeri. Odlikujejo pa se s
krasno, izrazito melodično linijo. G. Trostu mo-
nimo biti iskreno hvalečni, da nas s svojim izva-
janjem seznanja s najnovejšimi deli naše klavirske
literature in zato tudi za gotovo pričakujemo, da
bo podal g. pianist delo odličnega našega rojaka
pred polno dvorano. — Predprodaja vstopnic v
Matični knjižarni.

pr. Dr. Cerinev simfončni koncert. Hvala
Bogu, da je norčavi predpust izdihnil, smo dejali,
ko smo videli, kako se je Unionova dvorana na-
polnila s občinstvom, plemenitega glasbenega užit-
ka. In v obilici smo ga bili deležni. Dr. Ce-
rin zna spretno sestaviti spored, da nam vedno
kaj važnega pove in vedno nove strani iz glas-
bene zgodovine odpira. To pot je začel s našim
Parmom. Predigra k operi »Stari pesnik«
keže skladatelja od njegove boljše strani. Res, da
ni v njej kdo ve kakih globlin, ni pa tudi prav
preobrnjenih plitvin. Kar je glasbe, je vsa odeta
v jako prijazno zunanjo obliko, korenine so po-
gane v daljnih klasičnih in romantičnih tleh, nje
navoj je pa pospeševalo božajoče italijansko sonce,
ki so mu naši tih gafi prilili kapljico sentiment-
nosti. Nekajkrat nas je razveselila mehka mo-
dulacija (tereno sorodstvo), mestoma notranji
zagon in gotove prav spretna instrumentacija.
Orkester je bil naravnost vzoren.

Ob Beethovnovi »petic danes gotovo
se dvigajo grozeči glav težke slutnje mračne
usode, tudi romantičnega čaru mladostne sanjave
reče in bridkih izkušenj v težki borbi življenja
daleko ne občutimo tako, kot sodobniki tega, ven-
dar le najslabšega; toda v užitek nam je moj-
strski preprosto zasnovana silna notranja rast s
temi skromnimi zunanji sredstvi. Razpredli so
jo jasno, najpopolnejši tretji in četrti stavek v
ogromnem stopnjevanju.

Pri Lisztovem koncertu v es-duru
nam je A. Trost dal dovolj prilike, da smo se
ponovno našli njegovi umetniški notranji sili,
pa tudi njegovi spretnosti in fizični moči, ki je
— da se protaški izrazim — kot orjaški težak
mojstru podajala material, da ga je z umetniškim
žutom nagrmadil v blesteče ridovje Lisztovih, tea-
trične komaj presegljivih zgradbe. Teža in vročina
večera je v tej točki dosegla vrhunec — za oba:
Trost in Cerina. Za iskreno, glušeče priznavanje
se je moral Trost osemkrat priti zahvaljevat.

Goldmarkova overtura k operi »Sa-
kuntale« po ognjevitosti komaj kaj zastaja za
Lisztom, ima pa to prednost, da se zunanji bliš
vedno razliva iz notranjih vrel; prevzemal nas je
slasti v naravnost brezmejno more se razraha-
joči konec, ki ga orkester ni samo igral, ampak
očividno tudi užival.

Dr. Cerinovih koncertov smo tako potrebni,
kot lačni kruha. Izgubljaje se hotoma vsakršnih sa-
mosvojih posebnosti in osebnih primesti pri tol-
mačenju; umetnine hoče paš podati take, kakršne
so se razlile iz umetnikovega srca: vse tako, kot
je pisano, ničesar, kar ni gotovo in v delu jasno
utemeljeno. To — rekel bi — aseklično samoza-
tajo in nepodkupljivo objektivnost mu štejemo v
dobro, saj je neprimerno bolj varno v delu sa-
mem iskati merila za njega pojmovanje, kot pa
vtihtapljanje v mojstrska dela svoje — ne porečem:
čuvstvovanje — ampak golo mnenje. — Primeri
Dvojakovega »Vraga in Katoc« v naši operi, pa
imaš uničujoč zgled takih osebnih — niti mnenj
— ampak zablod. K.

pr. Slovenskim knjižarnam na znanje. Matična
knjižarna v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 je pre-
jela v komisijo vse knjige, ki jih je izdala »Naša
založba« v Trstu. Dosedaj so izšle sledeče knjige:
Pregelj: Plebanus Joanes; Bevk: Faraon; Majcen:
Dvojakovega »Vraga in Katoc« v naši operi, pa
imaš uničujoč zgled takih osebnih — niti mnenj
— ampak zablod. K.

pr. 15 velikonočnih pesmi (Riharjevi,
Vavkovi, Cvekovi, Gerbičevi in drugi na-
pevi) IV. pomnoženi natis. Zbrala in za me-
šani zbor priredila Jos. Sichel in St. Premrl.
Part. 30 Din, gl. po 4 Din. — Jugo-
slovska knjižarna je zadnji čas izdala
precej skladb starejših skladateljev. Poleg
božičnih so pravkar v lepi opremi in ne-
koliko zboljšani harmonizaciji izšle tudi ve-
likonočne pesmi. Kakor nas je razveselila
izdaja božičnih pesmi, tako nas je še pose-
bno razveselila izdaja velikonočnih pesmi.
Iz srca torej pozdravljamo to zbirko, kate-
ra vsebuje najlepše in največkratneje ve-
likonočne pesmi naših starih pa tudi nove-
jših znancev in prijateljev-skladateljev. Naj-
boljši tolmači velikonočnih pesmi so
priznavali so te zares lepe pesmi. Poslušali
smo jih nekateri že v naših zlatih otroških
letih, mlado in staro je bilo ginjeno pri teh
napetih in to tudi sedaj, kjerkoli bodo do-
neli bodisi na koru v cerkvi ali pa na pro-
stem pri procesiji. Prvačijo najbolj št. 1,
2, 3, 5, 7, še posebno pa nad vse veličastna
in mogočna Premrlova št. 9, ki poslušalen
užge srce in pretrese mozeg. S tem pa se-
veda ni rečeno da so ostale manj vredne.
Nikakor ne, posebno Gerbičeve so prav lepe
in smo g. Premrlu hvaležni, da jih je spre-
jel v to zbirko in rešil gotove pozabnosti.
Odvč bi bilo to lepo zbirko še posebej pri-
poročati, saj je vsaka pesem sama na sebi
najboljša in najzanesljivejša reklama in
najlepši kin velikonočnim praznikom.

Učiteljski vestnik.

Zborevanje meščansko-šolskega učiteljstva. —
Kranjsko meščansko-šolsko učiteljstvo je imelo v
soboto svojo zborovanje. Vesel pojav je to, da se je
večina izrekla za obstoj zasebnih meščanskih šol.
Luka Jelenc bi bil rad vse teroriziral pa se mu ni

posrečilo, ker tokrat ni imel tovarišev s ljudske
šole pred seboj. Sekundirala mu je sicer lika
Waschletova s pravo žensko zgovornostjo in ven-
dar je pogorel. Uspeh glasovanja: 18 za, 12 proti.
Starega kulturnobojneža je taid glasovanja tako
razvel, da se je penil jezo ter vpil: sramota, ara-
mota! Pa sramota pada nanj, ker ga strast in za-
grizenost niti na stara leta ne zapustita. Prav ne-
všečno se je obnašal na zborovanju tudi znani ka-
meleoneček, ki se je med drugim bahal, da pri in-
spekcijskih lahko preslepi vse nadzornike. Zeleti bi
bilo, da ostane drugič rajši doma, ker sili že nje-
gova zavzočnost drugim na živce, kaj šele, kadar
se oglasi k besedi. Čast pa vsem, ki jim je več za
stvar, kakor pa za Jelenčovo politiko.

Polzvedovanja.

Zgubil se je revolver Browning z
streljivom kal. 6.5, na cesti od Mengša do Nad-
gorice. Pošten najditelj naj ga vrne proti
nagradi g. Feliks Tavčarju, Vodice nad
Ljubljano.

Ljubljanska porota.

Ljubljana, 13. marca 1923.

DVE ŽENSKI NA POROTNI KLOPI

Danes sta razpisani dve porotni raz-
pravi. Na zatočni klopi sedita dve ženski:
prva je obtožena, da je ubila svojega moža,
druga je obtožena detomora. Poroti pre-
seduje nadsvetnik dr. Kaiser, obtožbo zastop-
pa državni pravnik dr. Ogorentz.

»Nametala sem mu po gobcu, da bo
imel dovolj!« Te besede je povedala 19. de-
cembra 1922 Neža Verlinšek v Smartnem
Mariji Sedušak nekaj časa potem, ko je
svojega moža s polenom tako pretepla, da
je valed otrpjenja možganov umrl. S svo-
jim tri leta starejšim možem se je poročila
poleti 1. 1918. Poznala sta se prej 14 dni.
Neža nastopa zelo samozvestno. Ne on, ne
ona nista imela ničesar, ko sta se poročila
v trnovski cerkvi. Njen mož Tone Verlinšek
je bil rudar. Za delom sta hodila po Bosni,
Hrvatstvu, Koroškem in po Mažarskem.
Beračila sta tudi in popivala, se na to kre-
gala in pretepla. Dne 18. decembra 1922 sta
se iz Crne vrnila v Tuhinjo. Ko je prišel
19. decembra zvečer k svoji ženi domov, jo
je hotel napasti, na to ga je udarila par-
krat s polenom. Mož je padel. Porota je pri-
sodila Verlinškovi štiri leta težke ječe.

Detomorilka.

Marija Judež, rojena 27. januarja 1905
v Rovu, je služila v Leskovcu. Seznanila se
je z 28letnim rudarjem Ivanom Kovačem.
Razmerje ni ostalo brez posledice, toda Ju-
deževa je znala gospodarju Jakobu Kovaču
in drugim ljudem skrbno prikriti svoje
stanje. Dne 5. decembra 1922 je na stranski
povila živega dečka in ga nesla v 60 kora-
kov oddaljen gozd, položila na zemljo v
listje in šla v hišo nazaj. O tem, kar se je
zgodilo, ni povedala nobenemu ničesar.
Njen gospodar je drugo jutro ob 8. uri slu-
čajno našel na listju že mrtvo truplo.
Zdravniki so ugotovili, da je bilo deček dobro
in krepko in da je umrl zaradi, ker je v mrzli
zimski noči zamrznilo. Z ozirom na pravdo-
rek porotnikov je sodišče prisodilo Judeže-
vi 10 mesecev ječe, ker je zagrešila hudo-
delstvo izpostavitve otroka.

Izseljeniška statistika v Ameriki

Priseljeniške oblasti v Združenih dr-
žavah so nedavno objavile statistiko o pri-
seljevanju in izseljevanju tekom prvih pe-
tih mesecev tekočega fiskalnega leta. Ta
statistika je v toliko zanimiva, ker bi se iz
iste dalo sklepati, da je prešla doba ve-
likega navala v domovino vračajočih se pri-
seljencev, ki se je pojavila po vojni. Doba
izrednega izseljevanja je bržkone že minula.
V prvih petih mesecih tekočega fiskal-
nega leta (od začetka julija do konca no-

vembra 1922) se je priselilo z Združenih
držav 237.800 inozemcev, a izselilo iz njih
le 45.982. Od teh je moških prišlo 128.933
in odšlo 80.800; ženskih prišlo 108.867, in
odšlo 16.172.

Kar se tiče Jugoslavije, se je v teh
petih mesecih priselilo iz Jugoslavije 4963
ljudi in izselilo tja 1271. Priseljevanje je
torej veliko presegalo izseljevanje. V pre-
jšnjem fiskalnem letu pa je bilo to ravno
narobe, kajti tekom vsega fiskalnega leta
1922 je bilo 9733 izseljencev nasproti 6047
priseljencem. V treh fiskalnih letih po
vojni, začenši od 1. julija 1919, se je skoraj
20.000 več ljudi izselilo v Jugoslavijo, kot
se je iz nje priselilo.

Pred vojno je bilo priseljevanje vedno
znatno večje kot izseljevanje. Vzevši za
podlago narodnostne tabele priseljeniške
statistike, se je v desetletju od 1. julija
1909 do 30. junija 1919, priselilo 820.112
Jugoslovancev in izselilo 82.761. To priselje-
vanje je bilo skoraj vse pred vojno; tedaj
je izseljevanje znašalo torej približno le
36% priseljevanja.

Ameriški Jugoslovanci so torej do sve-
tovalne vojne vsako leto naraščali v številu
vsled prebitka priseljevanja; po vojni je
njih število padlo vsled prebitka izseljeva-
nja, in začetek tekočega fiskalnega leta bi
kazal, da njih število zopet raste vsled pre-
bitka priseljevanja.

Kakor znano, ameriške priseljeniške
oblasti označujejo priseljence in izseljen-
ce ne le po državah, od koder prihajajo, mar-
več tudi po narodnosti. V uradni statistiki
so Jugoslovanci po narodnosti zapodeni v
teh treh skupinah: 1. Srbi, Ornogorci in
Bolgari. 2. Hrvati in Slovenci. 3. Dalma-
tinci, Bosanci in Hercegovci. Ako iz prve
skupine odbijemo one priseljence, ki so
prišli iz Bolgarije, oziroma one, ki so odšli
v Bolgarijo, najdemo da je v prvih petih
mesečih tekočega fiskalnega leta prišlo
1125 priseljencev in odšlo 1025 izseljencev
srbske narodnosti; priseljevanje in izse-
ljevanje v tej skupini je približno v ravno-
vesju. Drugače je pri drugi skupini (Hrvati
in Slovenci): nasproti 3360 priseljencem
imamo le 143 izseljencev. Pri tretji sku-
pini (Dalmatinci, Bosanci in Hercegovci)
je pa razmerje: 404 priseljenci in 106 iz-
seljencev.

SLABOST? SLABO SPANJE? Nervoznost?
Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo
različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh
je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umi-
vanje in obkladke, prav tako kot kosmetikum za
uslo, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj
delujoči kakor francosko žganje! Z omolom in
poštino 3 dvojnat ali 12 specialnih steklenic
24 Din; 36 dvojnat ali 12 specialnih steklenic
208 Din in 5% doplačila razpošilja: lekarnar
EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzehr
št. 134, Hrvaško.

Meteorološki poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazo- vanja	Baro- meter v mm	Termo- meter v C	Psihrom- eter v C	Nebo, vetrov.	Padačina v mm
12.3. 21 h	736.0	5.4	1.7	obl.	—
13.3. 7 h	736.1	6	0.5	obl. j. vzh.	—
13.3. 14 h	735.7	8.8	1.3	obl. s. vzh.	—

Lepo POSESTVO

in periferiji mesta Ljubljane, zelo
UGODNO NAPRODAJ. Obstoji iz dveh
hiš, prostornega skladišča, z velikim hle-
vom in nekaj vrta. Proda se tudi de-
ljeno. — Naslov pove upravništvo
»Slovenca« pod številko 1398.

Nudimo večjo vsoto

kot DRUŽABNIK k solidnemu industrij-
skemu ali trgovskemu podjetju. — Po-
nudbe z navedbo rentabilitete, osnovne-
ga kapitala in udeležbe naj se pošiljajo
na naslov: »INDUSTRIJA«, upravništvo
»Slovenca«, 1435

GOSPODIČNA ISČE MESTA

blagajničarke.

Ponudbe na upravništvu lista pod
šifro: »BLAGAJNIČARKA«.

DVA

krojaška pomočnika

sprejem. — ZUPANČIČ, št. Vid
št. 56 pri Ljubljani.

Službo oskrbnika

bi PREVZEL na kaki graščini ali vele-
posestvu. — Naslov pove uprava »Slo-
venca« pod številko 1453.

Kot vajenec

želi vstopiti v kako trgovino sin poštenih
starišev. — Več pove FRANC MUŠIČ,
posestnik v Blatni Brezovici, pošta
Vrhnika, Slovenija. 1433

Kompanjona

z 200.000 dinarji

SPREJMEM v lesno trgovino, dobro
vpeljano, proti osebnemu sodelovanju. —
Ponudbe pod »KOMPANJON št. 200«
na poštno-ležeče, Ljubljana. 1455

Pomočnika za mlin

sprejem takoj. Ima hrano, stanovanje
in plačo po dogovoru. — Sušnik Peter,
mlinar, Bistra 11, Borovnica. 1451

BIČEVNIKE

prave tržanke in razne BICE (gajžle)
dobavlja vsako množino veletrgovina
OSVAJD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

SENO in SLAMO

vrlo dobre vrste, prečano, PONUJAM
nekoliko vagonov. Takoj lahko tovarim.

Novak, Zagreb,

Maksimirska cesta 64.

Cement,

gips,

apno

romancement, strešno lepenko,
karbolneč, drvocement, wat-
proof gips-plošče, umetno gno-
jilo, eternit (Hatschek) itd.

nudi po najnižji ceni

Rosta Novakovič in drug

LJUBLJANA, Miklošičeva
cesta št. 13.

Sedaj je najboljši čas

za sajenje VRTNIC!

Nizkocepljene, močne, najkrajše, od-
porne vrste, oddaja po 8 Din za komad
J. BRECELJNIK, Ljubljana, Velika Co-
narska ulica 21. — Vrtnice se oddajajo
samo v Ljubljani. 1397

ŽAGO

na stalni vodi, 15 minut od kolodvora.
s tremi listi in cirkularno, v bogati
gozdni okolici, ODDAM radi prevzetja
drugačnega podjetja v najem za deset let
Ponudbe pod »ŽAGA 150« na upravo.

KUPIM večjo množino

fizola

Ponudbe na upravništvu »Slovenca« pod
šifro »FIZOL 1452.

MLAD ZAKONSKI PAR ISČE

meblovano sobo

ali KABINET v najem. Cena postranska
stvar. — Ponudbe pod »MIRNO« na
upravo »Slovenca«. 1454

Insertirajte v »Slovenca«!

Absolventinja trg. tečaja

želi službe kot praktikantinja. — Po-
nudbe pod »TAKOJŠEN NASTOP 1381«
na upravo »Slovenca«.

Namočena POLENOVKA

se dobi vsako sredo in petek pri
tvrdki FR. KHAM, naspr. Unions

Na NOVO došla

je VELIKA ZALOGA najmodernejših
SLAMNIKOV in svilenih KLOBUKOV.
Istotam se sprejema vse vrste klobukov
po naročilu v preoblikanje, barvanje in
belenje po najnižji ceni.

Modni salon K. STADLER

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta
št. 23, I. nadstropje.

Do 4000 kg sena,

dobrega, za konje ali za govedo, se
PRODA. — Dolenjska cesta št. 12.

Zahvala.

Povodom smrti naše dobre, mile soproge, hčerke, matere
ozir. sestre, gospe

Ivane Fric roj. Textor

izrekamo najpriščnejšo zahvalo predvsem domačim in čadram-
skim č. č. gg. duhovnikom, g. županu trga Konjice, gg. uradnikom
in njihovim gospod. soprogam, gg. poduradnikom fin. kontrole in
njihovim gospod. soprogam, Orlom in Orlicem iz Konjice in Čadrama
za nad vse častno spremstvo, pevskemu zboru za ganljive ža-
lostinke, za obile darove vencev in cvetja ter vsem ostalim, ki
so pokojnico spremili k večnemu počitku in končno še vsem za
izraženo sožalje.

ZALUJOCI OSTALI.

PALMA**Kaučuk potpetnike
in potplate****Prednosti!**

Ceneje
znatno
trajnije
nego od kož
Varstvo
proti vlagi
i mrazu!

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Ohjava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično
podjetje, Sv. Petra cesta 30.

KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13
Produktivna zadruga kleparjev, inštalat-
erjev, kotlarjev in krovcev v Ljubljani,
Kolodvorska ulica števil 28
Korn T., Poljanska cesta števil 8

MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in dru-
ge pisarn. stroje popravljajo in prenavljajo
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:
Jana Schreyer nasled. Jakob KAVČIČ,
Gradišče števil 5.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:

Kunover Ivan, Stari trg števil 10.

STAVB. in GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje števil 2

SPEDIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463

Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta števil 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI in SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mesni trg 15

TRGOV. Z ŽELEZNINO in CEMENTOM:Erjavec & Turk pri »Zlati lopati«, Valva-
zorjev trg števil 7.**ZALOGA POHISTVA:**

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta števil 17

RAZGLEDNICE

arzične vrste, pisemski, pisalni, trgov-
ski, svilen, gladilni in stekleni papir. —
Špke za stelaže, vpisalne knjige in ško
za cvetlice priporočila tvrdka
OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

Krompir

rožičasti (rosa) kupujem na va-
gone. Ponudbe prosim z oznakom
cene na:

NOVAK, Zagreb, Maksimirska
ulica 64.**Pletenine**

kakor lopice, zimsko pe-
rilo, nogavice, rokavice v
veliki izbiri pri

A. Šinković nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

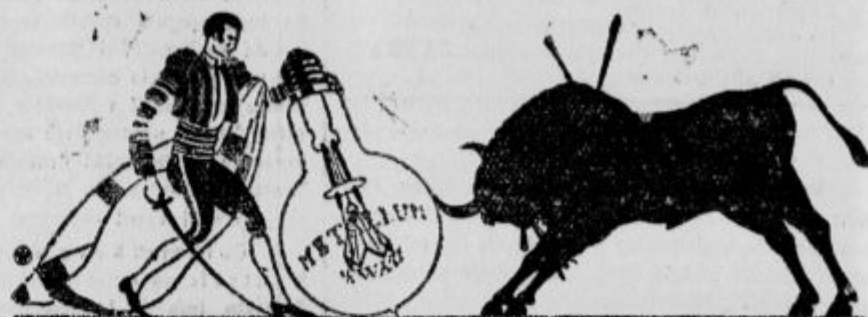
Premog in cement

stalno v zalogi pri
H. PETRIČ, Ljubljana
Dunajska cesta 33. Telefon 366.
Skladišče »Balkan«.

KRTAČE

ribarice, likarice, blatarice, zobne, ma-
zalke, omela, motvoz (špaga), čevljarsko
prejo, ščetine, voski, lesene cveke, pipe
za sode itd. priporočila tvrdka

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

M E T A L L U M**Poniklanje, posrebljenje, pomedenje****BUTONIA D. D.**

tovrnica gumbov, roženih in kovinskih proizvodov

ZAGREB

Telefon 19-23

Horvačanska c. 29

STALNO NAJVEČJA

**TEKSTILNO-TRANSPORTNA ZALOGA
IZDELOVALNICE TEKSTILNEGA BLAGA****SZECSI & CO., A.-G.**

WIEN, R., SCHOTTENRING 19

Brzof. naslov: SZECSICO WIEN Filijalke: Budapest, Győr,
Telefoni: 17361, 15046, 13260. (Raab), Arad (Rumunija).

Za ANGLEŠKO

KONVERZACIJO v večer. urah
izjem KOMPANJONA. Ponudbe
pod »ENGLISH« na upravo.

FINO MAST

za USNJE, čistilo lila, Jadran in Ci-
pulin, čistilo za KOVINE ter toaletno
MILO nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

**NAPRODAJ SO:
zemljišča in stavbe**

od ca. 3.000 do 27.000 m². Cena za zem-
ljišča Din 12.50 do Din 25.0 za m². Po-
slopje stoji v sredi mesta blizu kolodvo-
ra. Več povedo na Vidovdanski cesti 6.

**SEMENA,
vrtnice in sadno drevje**

se dobe pri »VRT«, DZAMONIJA IN
DRUGOVI, dr. z o. z. Maribor, Čopova
ulica. Zahtevajte CENIK!

Dr. Dralle-jeva
brezova voda
za lase

krepi rast las,
zabranjuje izpadanje las,
orbež kože na glavi,
tvoritev prhljajev,
oživilja in osvežuje čudovito živce

Glavna zaloga:
za razprodajalce

„ISIS“ d. d., oddelak Jurij Dralle
Zagreb, Palmotičeva ul. br. 66.

Cunard Line

Najhitrejši parniki sveta. Direktna pot
niska in tovarna vožnja od

Hamburga in Cherbourga za
Ameriko in Canado

4 dimniki, 5¹/₂ dneva, lastne kabine za
potnike III. razr. Potnike odvedo izku-
šeni uradniki do luke ukrcaja ter jim
nato dragevolje nudijo vsako pomoč.
Pojasnila daje:

CUNARD LINE

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Jugoslovanska banka d. d. Zagreb

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Ljubljana, Kolodvorska ulica števil 26.

NOGAVICE

ženske, otroške in moške, žepne robce,
azne trakove, gumbe, sukanec, bombaž,
roženino, ter drugo kratko robo in ga-
lanterijsko blago kupite najceneje v
veletrgovini

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

Mez, oče in sinovi

Svila za šivanje Rokoko 50 mtr. Vidi 50 mtr.

Svila za luknjice Graciosa, Excellence, Athos.

Svila za vezenje Filoflosse, Filoselle (marka Vreteno)

Umetna svila v velikih štenah za Jaumpe, Aurora

po 10 gramov Nirvana po 1 gr štena.

Sukanec za šivanje Gulliver 100 m. Tilly 50 m. Kosmos.

Glavno zastopstvo in najbolje sortirano skladišče pri tvrdki

DJAKOVIĆ I SPILLER Zagreb

Zrinjski trg br. 15.

Takoj stanovanje, trgovski in obrtni lokal!

Dne 27. marca 1923 ob 9. uri zjutraj se vrši pri okrajnem so-
dišču v Ljubljani na sobi števil 36

prostovoljna javna dražba

hiše števil 8 na Martinovi cesti Z VRTOM IN PILARNO S STROJI.
V stanovanje iz 3 sob in pritliklinami, trgovski lokal z dvema stran-
skima prostoroma in pilarno, se združitelj lahko takoj vseli. — Draž-
beni pogoji in pojasnila pri dr. Emilu Staretu, odvetniku v Ljubljani,
Sodna ulica števil 4. 1407

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi
parniki. Neprekosni po udobnosti, čistoti in po
izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

»George Washington«

»America«

»President Roosevelt«

»President Harding«

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 145.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Belgrad, Palata Beogradske Zadrge.

Tvrdka J. Gorec

staroznana trgovina z avtomobili,
motocikli, kolesi in deli

otvori

poleg svojih dosedanjih prostorov

nove poslovne prostore

v petek, 16. t. m.

ob 8. zjutraj

v palači ljublj. kred. banke

Dunajska cesta